

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL

Majandusteaduskond

Ärikorralduse instituut

Mariliin Aarend

**KONKURENTSIVÕIME ANALÜÜS TAKSOTEENUST
PAKKUVATE ETTEVÕTETE NÄITEL**

Lõputöö

MAJANDUSARVESTUS JA ETTEVÕTLUSE JUHTIMINE, majandusarvestus

Juhendaja: Kristo Krumm, MBA

Tallinn 2018

Deklareerin, et olen koostanud töö iseseisvalt ja olen viidanud kõikidele töö koostamisel kasutatud teiste autorite töödele, olulistele seisukohtadele ja andmetele, ning ei ole esitanud sama tööd varasemalt ainepunktide saamiseks. Töö pikkuseks on 7949 sõna sissejuhatusest kuni kokkuvõtte lõpuni.

Mariliin Aarend

(allkiri, kuupäev)

Üliõpilase kood: 172760BDMR

Üliõpilase e-posti aadress: mariliin.aarend@mail.ee

Juhendaja: Kristo Krumm, MBA

Töö vastab kehtivatele nõuetele

.....

(allkiri, kuupäev)

Kaasjuhendaja

Töö vastab kehtivatele nõuetele

.....

(allkiri, kuupäev)

Kaitsmiskomisjoni esimees:

Lubatud kaitsmisele

.....

(nimi, allkiri, kuupäev)

SISUKORD

LÜHIKOKKUVÕTE.....	5
SISSEJUHATUS	6
1. KONKURENTS JA KONKURENTSIANALÜÜSI MEETODID	8
1.1. Konkurents ja konkurentsianalüüs.....	8
1.2. Horisontaal- ja vertikaalanalüüs, rahavoogude aruande analüüs.....	9
1.3. Suhtarvuanalüüs.....	11
2. EESTI TAKSOETTEVÕTETE KONKURENTSIVÕIME ANALÜÜS	14
2.1. Ettevõtete ja tegevusalade tutvustus	14
2.2. Ettevõtete bilansi ja kasumiaruande horisontaalanalüüs	16
2.3. Ettevõtete bilansi ja kasumiaruande vertikaalanalüüs	23
2.4. Ettevõtete rahavoogude aruannete analüüs.....	27
2.5. Suhtarvude analüüs.....	29
2.6. Analüüsi järeldused ja ettepanekud	43
KOKKUVÕTE	46
SUMMARY.....	47
KASUTATUD ALLIKAD	49
LISAD	51
Lisa 1. Euro Takso OÜ bilansi horisontaalanalüüs	51
Lisa 1 järg	52
Lisa 2. Euro Takso OÜ bilansi vertikaalanalüüs	53
Lisa 2 järg	54
Lisa 3. Euro Takso OÜ kasumiaruande horisontaalanalüüs.....	55
Lisa 4. Euro Takso OÜ kasumiaruande vertikaalanalüüs.....	56
Lisa 5. Krooni Takso OÜ bilansi horisontaalanalüüs.....	57
Lisa 5 järg	58
Lisa 6. Krooni Takso OÜ bilansi vertikaalanalüüs.....	59
Lisa 6 järg	60
Lisa 7. Krooni Takso OÜ kasumiaruande horisontaalanalüüs	61
Lisa 8. Krooni Takso OÜ kasumiaruande vertikaalanalüüs	62
Lisa 9. Sõbra Takso OÜ bilansi horisontaalanalüüs.....	63
Lisa 9 järg	64
Lisa 10 Sõbra Takso OÜ bilansi vertikaalanalüüs.....	65
Lisa 10 järg	66
Lisa 11. sõbra Takso OÜ kasumiaruande horisontaalanalüüs.....	67
Lisa 12. Sõbra Takso OÜ kasumiaruande vertikaalanalüüs	68

Lisa 13. Tulika Takso AS bilansi horisontaalanalüüs	69
Lisa 13 järg	70
Lisa 14. Tulika Takso AS bilansi vertikaalanalüüs	71
Lisa 14 järg	72
Lisa 15. Tulika Takso AS kasumiaruande horisontaalanalüüs	73
Lisa 16. Tulika Takso AS kasumiaruande vertikaalanalüüs.....	74
Lisa 17. Tallink Takso AS bilansi horisontaalanalüüs	75
Lisa 17 järg	76
Lisa 18. Tallink Takso AS bilansi vertikaalanalüüs	77
Lisa 18 järg	78
Lisa 19. Tallink Takso AS kasumiaruande horisontaalanalüüs.....	79
Lisa 20. Tallink Takso AS kasumiaruande vertikaalanalüüs	80
Lisa 21. Ettevõtete rahavoogude aruannete analüüs.....	81
Lisa 22. Suhtarvude analüüs	82

LÜHIKOKKUVÕTE

Käesolevas lõputöös viiakse läbi viie erineva takso firma konkurentsivõime analüüs. Kuna antud valdkonnas on konkurents tihe, siis sellest tekkis autoril huvi, kuidas ettevõtted tulevad toime aina tihenevas konkurentsisis. Lisaks on muutunud ka ärimudelid takso äppide näol.

Lõputöö eesmärgiks on hinnata Eesti taksoettevõtete jätkusuutlikkust ja edukust Euro Takso OÜ, Krooni Takso OÜ, Sõbra Takso OÜ, Tulika Takso AS ning Tallink Takso AS näitel.

Lõputöö uurimisülesanneteks on anda ülevaade konkurentsi olemusest ja konkurentsianalüüsi vajalikkusest, tutvustada enamlevinud konkurentsivõime analüüsimeetodeid, viia läbi uuritavate ettevõtete horisontaal, vertikaal ja suhtarvuanalüüs, teha läbi pankrotiohuanalüüs, analüüsidtulemuste kokkuvõte ja järelduste tegemine.

Analüüsi meetoditeks on ettevõtete majandusaasta aruanded, bilansi ja kasumiaruande horisontaal- ja vertikaalanalüüs, rahavoogude analüüs, suhtarvude analüüs ning pankrotiohu analüüs.

Järelduse tulemusi kokkuvõttes võib öelda, et väike firmade kasumlikkus on suhteliselt madal ning omanikud teenivad vähe tulu. Kõige rohkem kasumit on teeninud Tulika Takso AS, kuid teisest küljest on ettevõtetel ka kõige suuremad kohustused.

Märksõnad: Taksoettevõtted, analüüs, suhtarvud, konkurents, aruanded.

SISSEJUHATUS

Ettevõtlus on tänapäeval muutunud üha populaarsemaks ning sellega kaasneb ka tihe konkurents. Peamiselt konkureeritakse omavahel nii klientide, toodete kui ka hinna pärast. Tihe konkurents aitab kaasa ettevõtlus keskkonna arengule ning annab ettevõtjatele võimaluse muuta oma ettevõtet paremaks.

Käesolevas lõputöös viiakse läbi viie erineva takso firma konkurentsivõime analüüs. Autori hinnangul kasvab takso teenust pakkuvate ettevõtete arv üha tihedamini. Ajajooksul on muutunud ka selle valdkonna ärimudelid. Klientidel on valida väga paljude ettevõtete vahel ning lisaks sellele on viimase aastaga turule tulnud palju uusi takso teenust pakkuvaid äppe. Sellest tekkis ka huvi, kuidas ettevõtted tulevad toime aina tihenevas konkurentsisis. Autori lõputöö on edasiarendus 2017. aastal kirjutatud finantsanalüüsi ainetööst.

Lõputöö eesmärgiks on hinnata Eesti taksoettevõtete jätkusuutlikkust ja edukust Euro Takso OÜ, Krooni Takso OÜ, Sõbra Takso OÜ, Tulika Takso AS ning Tallink Takso AS näitel.

Töös on kasutatud kolme väiksemat ettevõtet ning 2 aktsiseltsi. See annab hea ülevaate suuremate ja väiksemate ettevõtete erinevusest. Analüüsi tulemusi saab võrrelda oma vahel ning selle tulemusena vaadelda, millised ettevõtted on edukamad.

Lõputöö eesmärgi täitmiseks on püstitatud järgmised uurimisülesanded:

- Anda ülevaade konkurentsi olemusest ja konkurentsianalüüsi vajalikkusest
- Tutvustada enamlevinud konkurentsivõime analüüsimeetodeid
- Viia läbi uuritavate ettevõtete horisontaal, vertikaal ja suhtarvuanalüüs
- Teha läbi pankrotiohuanalüüs
- Analüüsitud tulemuste kokkuvõte ja järelduste tegemine.

Peamiseks analüüsi meetodiks on ettevõtete majandusaasta aruanded, horisontaal- ja vertikaalanalüüs ning suhtarvuanalüüs. Töös kasutatakse 9 erinevat suhtarvu. Lisaks teeb autor veel pankrotiohu analüüsi.

Lõputöö on jaotatud kaheks osas. Esimeses osas tuuakse välja mis on konkurents ja konkurentsianalüüs. Lisaks räägitakse horisontaal- ja vertikaalanalüüsi meetoditest ning suhtarvuanalüüsist. Töö teises osas teostatakse viie erineva konkureeriva ettevõtte vahel finantsanalüüs. Autor teeb ettevõtete vahel horisontaal- ja vertikaalanalüüsi, rahakäibe analüüsi, suhtarvude analüüsi ning töö lõpus veel pankrotiohu analüüsi. Lisaks teeb autor saadud tulemuste põhjal järeldused.

1. KONKURENTS JA KONKURENTSIANALÜÜSI MEETODID

1.1. Konkurents ja konkurentsianalüüs

Enne konkurentide analüüsi tuleb kaardistada kõik ettevõtte konkurendid ja mis on nende konkurentsieelis. Võimalike konkurentide väljaselgitamisel on abiks infokataloogid, kus ettevõtete kontaktid on toodud tegevusalade lõikes. Samuti võib kasutada internetiotsingut, kuhu on võimalik sisestada märksõna või tegevusala ning selle abil leida samas valdkonnas tegutseva ettevõtte kontaktandmed. Seejärel saab konkreetsete äride põhjal andmeid koguma hakata ja leitu põhjal otsustada, kes neist on otsene või potentsiaalne konkurent. (EAS, 2018)

Konkurendid jagunevad kolme rühma (Czepiel, Kerin, 2011):

1. Otsesed konkurendid
2. Kaudsed konkurendid
3. Potentsiaalsed konkurendid

Kõige olulisem on analüüsida otseseid konkurente. Selleks tuleb välja selgitada, mida peamised konkurendid turult otsivad ehk mis juhib nende käitumist. Tuleb jälgida nende kasumieesmärke, teada nende tulukuse, turuosa kasvu, rahavoo, tehnoloogia juhtimise ja teiste oluliste näitajate kavandatud eesmärke. (Kreegimäe, 2013)

Neid teades oskab ettevõtte hinnata konkurentide käitumist ja seda, kuidas nad võiksid reageerida erinevatele muutustele. Mida enam ühe ettevõtte strateegia sarnaneb teise ettevõtte strateegiaga, seda enam need ettevõtted konkureerivad. (Katrín Kreegimäe, 2013)

Konkurentsistrateegiad võivad olla (Kreegimäe, 2013):

- Eristumise strateegia – Lisaväärtuseks on teeninduse kvaliteet, müügijärgne hooldus või konsultatsioon.
- Kulude juhtimise strateegia – Rakendaja on tegevusharu kõige väiksemate kuludega tootja, kelle eelis peitub suures turuosas või odava toorme võimaluses.
- Kontsentreerumise strateegia – Ettevõtte keskendub turunišile, pakub kvaliteetsemat teenindust, eelduseks on kõrgkvaliteediliseks teenindamiseks vajaminevad teadmised ja oskused.
- Innovatsiooniline strateegia – Pakkuja toob turule järjest uusi, tarbijavajadusi rahuldavaid tooteid.

1.2. Horisontaal- ja vertikaalanalüüs, rahavoogude aruande analüüs

Äritegevuse analüüsimiseks kasutatakse mitmeid erinevaid meetodeid. Kõigil on omad head ja vead – kallis ja keeruline meetod ei pruugi anda oodatud tulemust; lihtsam analüüs võib osutada tõhusamaks, sest tulemustest saab enamik asjaosalisi aru. Üldine põhimõte analüüsil on samm-sammuline üleminek üldiselt üksikule. Enamkasutatavad analüüsimeetodid on peamiselt kvantitatiivsed. (Udras, 2006)

Horisontaalanalüüsi puhul võrreldakse mitme erineva perioodi näitajaid ja tuuakse välja aruandekirjete muutused kas rahalisel või protsentuaalsel kujul. Teisisõnu horisontaalanalüüs näitabki iga aruandekirje muutust aastast aastasse. (Udras 2006)

Bilansi horisontaalanalüüs võimaldab analüüsida, millised on toimunud muutused ettevõtte varade kirjetel, kuidas on lood ettevõtte kohustustega – kas ettevõtte on suurendanud või vähendanud laenukohustusi ja kas need muutused on olnud ettevõttele soodsad või mitte. (Udras 2006)

Horisontaalanalüüsil võib leida ka nn trendinäitajad – valitakse lähteandmed jooksva aasta aruandest ja võrreldakse neid varasemate aastate näitajatega. Trendinäitajad toovad hästi esile arengutrende ja aitavad otsustada, kuivõrd olulised on toimunud muutused ettevõtte jaoks. Trendinäitajate leidmisel on soovitatav vaatluse alla võtta vähemalt 3 aasta näitajad. (Ilison 2004)

Kasumiaruande horisontaalanalüüs näitab kulude ja tulude kasvu või vähenemist, samuti milline kulukirje on oluliselt mõjutanud kasumit (kas on suurenenud materjalikulu, tööjõu- või rendikulu). (Udras, 2006)

Vertikaalanalüüs on üksikute näitajate osakaalu arvutamine kogumis. Näiteks bilansis arvutatakse välja varade struktuur ning, finantseerimisallikate struktuur, uuritakse nende dünaamikat ning võrreldakse normidega. Huvitavaid tulemusi annab kasumiaruande vertikaalanalüüs. Siin võetakse müügikäive 100% - na ja edasi määratakse kindlaks üksikute näitajate osakaal müügikäibest. Teisisõnu tuuakse välja müügikäibe ühe krooni jagunemine kululiikideks ja kasumiks, uuritakse struktuuri dünaamikat ja võrreldakse normidega. Normidena võib kasutada tootmisharu ja ka konkurentide vastavaid näitajaid. (Tearu, Krumm, 2005, lk 17)

Rahakäibe aruande analüüs on üks oluline osa ettevõtte finantstegevuse analüüsist. Finantsanalüüs on tegevus, mille eesmärgiks on anda hinnang ettevõtte finantsolukorrale. Rahakäibe aruande analüüsil on äärmiselt tähtis, et seda seostatakse kogu ettevõtte tegevuse ja tegevuskeskkonaa analüüsiga. (Karu, 2001, lk 214, teine osa)

Ettevõtte rahakäibe aruande koostamiselt tuleb valida kahe meetodi vahel: Kaudne meetod või otsene meetod. Peamine erinevus nende meetodite vahel on äritegevuse rahavoogude kajastamisel. Otsese meetodi puhul kajastatakse raha reaalse liikumise järgi, aga kaudse meetodi puhul korrigeeritakse rahavoogude saldosid. (Palepu, Healy 2013, lk 5-23)

Rahavoogude aruande horisontaalanalüüs annab ülevaate, kuidas on muutunud ettevõtte rahajääk ja erinevad maksed aastate lõikes. Rahavoogude aruande analüüsi käigus ei jälgita rahakäibe muutusi kõikide kirjete osas, vaid pööratakse tähelepanu olulisemate kirjete muutustele. Näiteks rahavoole põhitegevusest, mis peaks andma väga suure osa kogu ettevõtte sissetulevatest rahavoogudest. (Udras, 2006)

1.3. Suhtarvuanalüüs

Suhtarvudeks nimetatakse suhteliste suuruste arvvaartusi. Suhtarvumeetod on majanduslike nähtuste koostise, eri nähtuste vaheliste proportsioonide ja varjatud seoste uurimise lihtsamad, ühtlasi kõige enam kasutatavaid mooduseid. Analüüsi käigus võrreldakse firma suhtarve eelnevate aastate näitajatega, plaaniandmetega, majandusharu keskmistega ning konkurentide andmetega. Viimane on äärmiselt soovitatav konkurentsieeliste ja –puuduste väljaselgitamiseks. (Alver, 2002, lk 305)

Suhtarvude arvutamine on põhiline analüüsi meetod. Suhtarv on kahe või enama aruandelise näitaja jagatis, mida väljendatakse kordades, protsentides, päevades või eurodes. (Teearu, Krumm, 2005, lk 17)

Rahakäibe juhtimine omab teatud erijooni igas ettevõttes ja organisatsioonis. Kuid üldised põhimõtted on samad. Pigem on küsimus selles, kes oskab ja suudab rahakäivet juhtida ja kes mitte. Ettevõtetes sõltud rahakäibe juhtimine väga palju tegevusvaldkonnast. (Karu, 2000, lk 57)

Teenindusele on omapärased tihti suured ostjatelt laekumata arved ning väikesed varud. Suhteliselt suured riskid on seotud ostjatelt laekumata arvetega. Mõnedele ettevõtetele on omane väike käibevarade maht. Sageli oma turuosa agressiivselt suurendavates ettevõtetes, tuleb teha suuri makseid jooksvate kulutuste katteks ja ettevõtte vajab pidevalt täiendavat rahastamist ning rahakäive on defitsiidis. (Karu, 2000, lk 57)

Antud lõputöös on autor välja arvutanud likviidsussuhtarvud, toimimis- ja kapitalistruktuurisuhtarvud, rentaablussuhtarvud ja võimendussuhtarvud.

Likviidsussuhtarvud näitavad ettevõtte võimet tasuda lühiajalised kohustused. Firma võime lühiajalisi võlgu tähtajaliselt tasuda sõltub suuresti sellest, kas ettevõtel on küllaldaselt raha või kergesti rahaks muudetavat vara. Likviidsusnäitajad on seotud käibevaraga või selle osaga, kuna käibevarast tasutakse ettevõtte võlad. Kõige likviidsem vara on raha kassas või pangaarvel. (Alver, 2000, lk 307)

Maksevõime analüüsi tehakse bilansi andmetel. Sealjuures võrreldakse käibevara lühiajaliste kohustustega. Käibevarade ja lühiajaliste kohustuste eeliseks on see, et nende bilansiline maksumus ning turuväärtus peaksid olema küllaltki sarnased. Maksevõime näitaja kirjeldab

olukorda bilansi koostamise momendil ehk selle kuupäeva seisuga, kui bilanss koostati. (Tearau, Krumm, 2005, lk 19)

Käesolevas lõputöös on välja arvatud järgmised likviidsussuhtarvud: Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja, hapestest ja finantskulude kattekordaja.

Toimimissuhtarvude abil hinnatakse firma varade kasutamise intensiivsust ja efektiivsust müügitulu genereerimisel. Reeglina võrreldakse nende suhtarvude kaudu mingit vara (nt varusid) mingi teise, selle vara kasutamise efektiivsust iseloomustava näitajaga (nt müügituluga). (Alver, 2000, lk 311)

Kapitali struktuuri suhtarvud iseloomustavad firma võimet tasuda oma lühi- ja pikaajalisi kohustisi. Lisaks näitavad nad ka bilansi passiva struktuuri ning proportsiooni oma ja võõrkapitali vahel. (Alver, 2000, lk 315)

Autor on käesolevas lõputöös nendest suhtarvudest välja arvanud võlakordaja, rahavood äritegevusest % kohustustest ning kasumi kvaliteedi.

Rentaablussuhtarvud näitavad ettevõtte võimet teenida kasumit. Rentaabluse analüüs on väga oluline, kuna isegi kõrge likviidsus või kapitali soodne struktuur ei pruugi tagada veel piisavat kasumit. Rentaablussuhtarvud iseloomustavad firma finantsedukust ning efektiivsust kasumi teenimisel. Kasumit võrreldakse erinevate näitajatega: müügikäibega, koguvaraga, omakapitaliga. (Alver, 2000, lk 319)

Ettevõtte põhieesmärgi – omanike jõukuse suurendamise – saavutamisele aitab kaasa kasumi kasv. Kasum on aga rahaline näitaja, mis ei iseloomusta majandustegevuse tulemuslikkust, kasumi genereerimiseks rakendatud ressursside tasuvust. Võrreldes kasumisummat selle saamiseks kasutatud ressurssidega, saadakse tasuvus ehk rentaablus ehk kasumi tootlus. (Tearau, Krumm, 2005, lk 27)

Rentaablussuhtarvudest on käesolevas lõputöös välja arvatud ROE ja ROA.

Võimendussuhtarvudes eristatakse kahte võimendust: Finantsvõimendust ja tegevusvõimendust. Võimendus on seotud püsivkuludega – tegevusvõimendus põhitegevuse püsivkuludegaja finantsvõimendus finantseerimistegevuse püsivkuludega. Finantsanalüütikule on olulised mõlemad võimendused, kuna mõlemad mõjutavad firma üldist riskitaset ja aktsiate

turuhinda. Finantsvõimenduseks nimetatakse intressikuludega seotud võõrkapitali kasutamist ettevõtte tegevuse finantseerimiseks. Finantsvõimendus on tingitud asjaolust, et ettevõtte omakapitalist reeglina ei piisa normaalseks majandustegevuseks, mistõttu ettevõtte võtab laenu (st võimendab ennast). (Alver, 2000, lk 317)

Käesolevas lõputöös on võimendussuhtarvudest kasutatud finantsvõimenduse astet.

2. EESTI TAKSOETTEVÖTETE KONKURENTSIVÕIME ANALÜÜS

2.1. Ettevõtete ja tegevusalade tutvustus

Euro Takso OÜ põhitegevus on transporditeenuste osutamine Eesti Vabariigi piires. 2016. aastal on Euro Takso OÜ 12 263 eurot kasum, mis on 44% suurem kui 2015 aastal. Kuid antud hetkel firma finantsolukord paraneb võrreldes 2015.aastaga. Euro Takso OÜ juhatus koosneb ühest liikmest, seejuures juhatuse esimees tegutseb ka ettevõtte tegevjuhina. 2016.aastal osasihingul oli 1 töötaja. Aasta jooksul on välja makstud töötasudeks kokku 7719 eurot. (Ettevõtte majandusaasta aruanne)

Sõbra Takso on Tallinnas tegutsev 2004. aastal asutatud ühistranspordi ettevõtte. Ettevõtte tegutseb ka Tartus. Firma arengu üheks peamiseks eesmärgiks on ettevõtet pidevalt muuta uuemaks ja paremaks. Kõik selle nimel, et firma kliendid jõuaksid mugavalt ja turvaliselt sihtpunkti. Ettevõtte jaoks on väga oluline ka teenuse kvaliteet. Lisaks tavaklientide teenindamisele pöörab ettevõtte suurt tähelepanu ka ettevõtete vajadustele, pakkudes neile taksoteenust lepingulistel alustel. See lihtsustab ettevõtte raamatupidamist ja muudab arveldamise mugavamaks. (Sõbra Takso, 2018)

OÜ Krooni Takso on asutatud 2001 aasta juunis. Ettevõtte 2016. majandustegevus on toimunud põhiliselt Tallinnas ja selle lähiümbruses. Firma kaubamärgi all osutab teenust ligikaudu viiskümmend taksojuhti, kes on füüsilisest isikust ettevõtjad. Firma täidab põhiliselt tellimistöid väljakujunenud püsiklientidele ja tegeleb taksode rentimisega FIE-dest taksojuhtidele. Ettevõtte osutab lepingu alusel transporditeenust mitmele tuntud ettevõttele. Krooni Takso OÜ müügitulu 2016. majandusaastal oli 336 366 eurot. Krooni Takso OÜ aruandeaasta kasumiks 2884 eurot. 2005. majandusaastal firma omandas 49% -lise osaluse OÜ Sõbra Taksos. See annab ettevõttele võimaluse kaasa rääkida odavamate nii nimetatud rahvataksode turul ning suurendada renditaksode taksoparki. OÜ Krooni Takso investeerib kogu vaba kapitali ettevõtte arengusse. Ettevõtte juhatus ei ole palgaline ning dividende osanikele pole välja makstud. 2016 majandusaastal töötas OÜ Krooni Taksos keskmiselt 7 palgalist töötajat. Krooni Takso jätkab ka

2016. aastal klientidele kaardimaksevõimaluse pakkumist ning tagab vastava varustuse olemasolu kõikides taksodes. (Ettevõtte majandusaasta aruanne)

Aasta 2016 oli Tulika Takso arengus stabiilne aasta. Aasta lõpuks kasvas Tulika Takso kaubamärki kandvate taksode arv 245-ni. Umbes pooled autodest on OÜ Tulika Rent omad ja on renditud taksojuhtidele tööks Tulika Takso kaubamärgi all. Ülejäänud autod on taksojuhtide isiklikud autod, mis vastavad AS Tulika Takso poolt kehtestatud nõuetele. Ümber kujundati nn suurema takso teenus, kus 6 reisijakohalistelt bussidelt mindi üle 7-kohaliste busside kasutamisele. Üks lisareisija koht oli klientide jaoks meeldiv muudatus. Ka järgmisel aastal on ettevõttel plaanis jätkata seitsme reisijakohaga bussidega. Ida-Virumaal on Tulika Takso frantsiisipartneriks Virutakso OÜ. Virutakso OÜ taksotellimuste vahendamine toimub Tulika Takso Tallinnas asuva tellimiskeskuse kaudu. 2017 aastal on kavas hakata ka Rakveres ja Viljandis tegutsevate frantsiisipartnerite taksotellimusi vastu võtma Tallinnas. AS-il Tulika Takso on kaks tütarettevõtet Tulika OÜ ja Tulika Premium OÜ. Tulika Premium OÜ on ettevõtte, mis osutab taksoteenuseid kaubamärkide Tulika Business ja Maksitakso all ning pakub kõrgekvaliteedilist juhiga autorendi teenust kaubamärgi Tulika Premium all. Tulika OÜ on väike taksoettevõtte kus valmistatakse taksotööriistu ette uusi taksojuhte. (Ettevõtte majandusaasta aruanne)

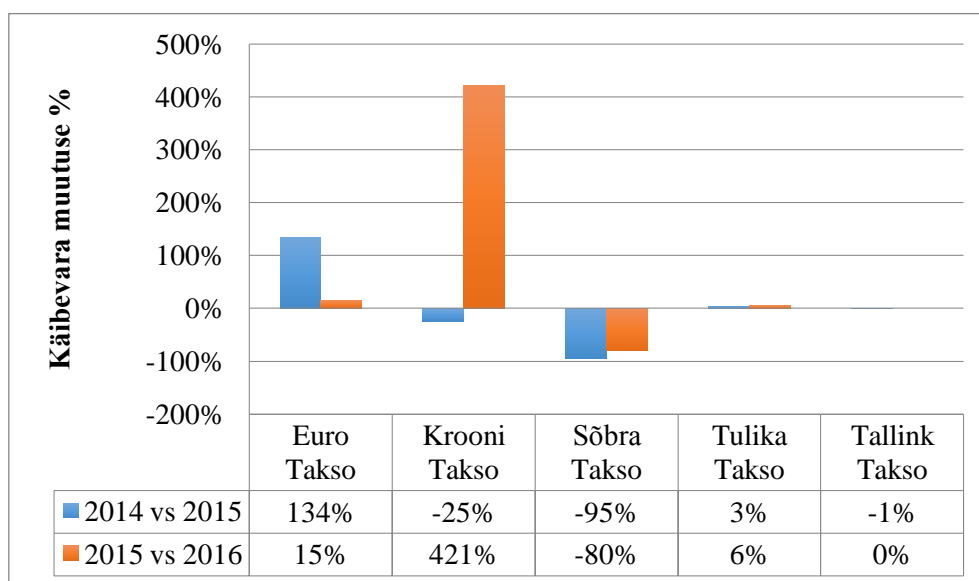
AS Tallink Takso on 2007. aastal asutatud Eesti ettevõtte, mille põhitegevusalaks on taksoteenuste osutamine. Tallink Takso korraldab taksoteenuste osutamist Tallinnas ja Tallinna lähiümbruses ning tellimussõite ka mujale Eestisse ja naaberriikidesse Tallink Takso, Tallink Taksobussi ja Takso24 kaubamärgi all sõitvate taksodega. Pidevaks eesmärgiks on pöörata tähelepanu taksoteenuse kõrge kvaliteedi tagamisele. Ettevõtte järgib strateegiat, kus iga 2 kuni 3 aasta tagant uuendatakse kogu autoparki ning ettevõtte on kehtestanud oma taksojuhtidele lisaks professionaalsetele oskustele ka viisakuse, korrektse välimuse ning hea suhtluse nõuded. 2016. aastal investeeris Tallink Takso sõidukipargi uuendamisel puhtamat kütust kasutavatesse sõidukitesse ning tõi turule maagaasiga sõitavad taksod. Näeme, et sõidukid sõidavad ühe ööpäevaga linnas maha sadu kilomeetreid, maagaasil sõitev takso teeb seda linnaõhku ja keskkonda säästvalt. Surugaasi auto gaasimahuti on põhja all, mis jätab sõidukite pagasiruumi mahu võrreldes tavalise mudeliga samaks. Maagaasil sõitvad Tallink Takso sõidukid saavad lisaks vastava erimärgistuse. Ettevõtte arendas taksotellimuste elektroonilist kanalit Taxofoni, et tagada kanali stabiilne areng ja toimimine. Eesmärgiks on endiselt parandada sõidukite kättesaadavust just elektroonilise kanali kaudu. Samal ajal on kasvanud ja kasvab rahulikus

tempos ka edaspidi lepinguliste suhete alusel sõitvate taksode ja taksojuhtide arv. (Ettevõtte majandusaasta aruanne)

2.2. Ettevõtete bilansi ja kasumiaruande horisontaalanalüüs

Selles peatükis teostatakse viie ettevõtte bilansi ja kasumiaruande horisontaalanalüüs ning antakse ülevaade, millised kirjed on aastate jooksul muutunud või samaks jäänud. Peamiselt uuritakse ettevõtete käibevara, põhivara, kohustiste, omakapitali, müügitulu ja puhaskasumi muutust. Lisaks sellele on analüüsitud ka nõuete osatähtsust koguvarast, põhivarade osatähtsust koguvarast, omakapitali osatähtsuse % ning puhaskasumi osakaalu müügitulust. Töös on kasutatud 2014 – 2016 aasta majandusaasta aruandeid. Ettevõtete bilansi ja kasumiaruande horisontaalanalüüsid on välja toodud lisades (Lisad 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19).

Järgnevalt hakatakse töös uurima ettevõtete käibevara muutuse %. Selleks arvutatakse välja kahe majandusaasta kirjete muutused ning hiljem jagatakse muutus vastavalt, kas 2014 või 2015. aasta käibevara kirjega.

Joonis 1. Ettevõtete käibevara muutuse %
Allikas: Autori arvutused

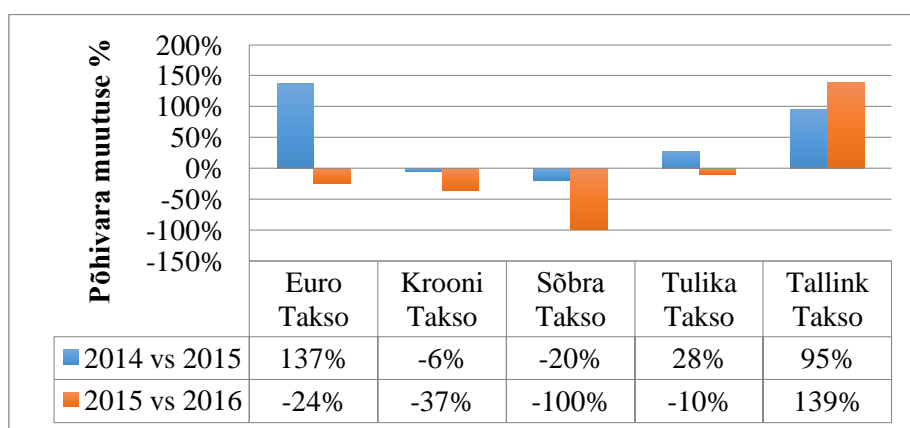
Euro Takso OÜ käibevara seast tegi kõige suurema muutuse nõuded ja ettemaksed, kasvades 2015. aastal 3 korda. 2016. aastal suurenes antud kirje veel 25%, mis näitab, et ettevõttel on probleem klientidelt raha kätte saamisega. Euro Takso OÜ käibevarad on kõigil kolmel aastal kasvanud.

Krooni Takso OÜ käibevarade muutus on olnud võrreldes teiste ettevõtetega kõige suurem, kasvades 2016. aastal 4,2 korda (Joonis 1). Kõige rohkem vähenes ettevõtte bilansikirjel raha. 2015. aastal vähenes antud kirje -71% ja 2016. aastal -97%.

Kui eelmiste ettevõtete puhul käibevara suurenes, siis Sõbra Takso OÜ puhul on mõlemal aastal olnud käibevara languses. Nõuete ja ettemaksete kirje vähenes mõlemal aastal peaaegu 90% võrra. Raha ja pangakontode kirje vähenes 2015. aastal 100% võrra, kuid seejärel tõusis 2016. aastal 94%.

Tulika Takso AS 2015. aasta käibevarade suurenemine (Joonis 1) on tingitud peamiselt nõuete ja ettemaksete suurenemise tõttu, kasvades 35%. Kuid samaväärselt vähenes samal aastal raha ja pangakontode bilansikirje. 2016. aastal suurenesid ettevõtte nõuded ja ettemaksed veel 15%. Samal aastal vähenesid 21% võrra varud ning 13% võrra raha.

Tallink Takso AS käibevarade muutus on võrreldes teiste ettevõtetega kõige väiksem (joonis 1). Raha ja pangakontode kirje suurenes 2015. aastal kõigest 2% võrra, kuid seejärel 2016. aastal vähenes 6% võrra. Nõuete ja ettemaksete osakaal bilansis vähenes 2015. aastal 5% ning 2016. aastal suurenes 8% võrra.

Joonis 2. Ettevõtete põhivara muutuse %
Allikas: Autori arvutused

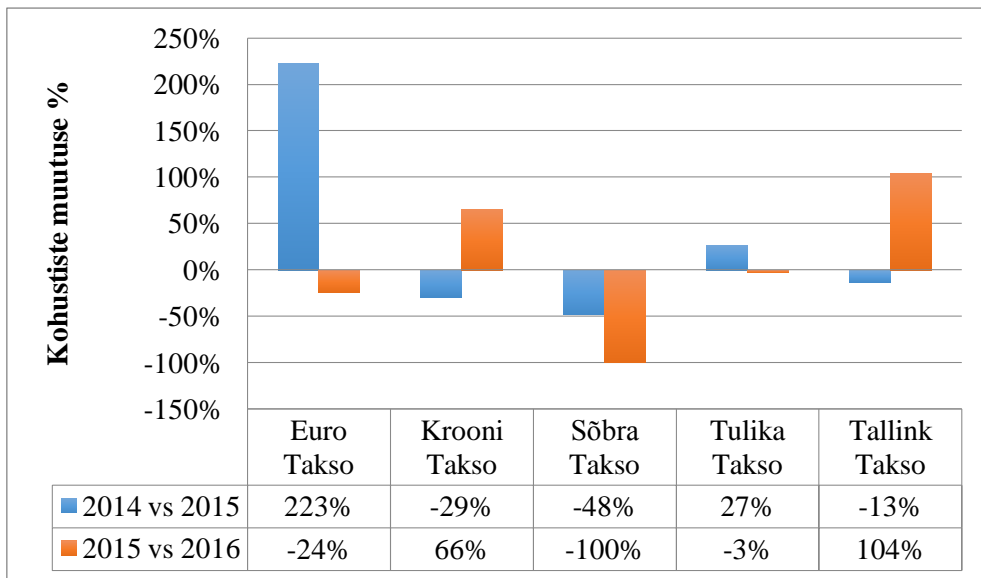
2015. aastal tegid Euro Tasko OÜ põhivarad hüppelise tõusu (joonis 2). Peamiselt mõjutas seda ettevõtte nõuete ja ettemaksete kirje suurenemine. Kui 2014. aastal oli Euro Takso OÜ nõuete ja ettemaksete kirje 0, siis 2015. aastal jäi klientidelt raha laekumata 36 749 eurot. 2016. aastal langes nõuete ja ettemaksete kirje 27% võrra. Autori arvates võis ettevõttel olla 2015. aastal probleem klientidelt raha kätte saamisega. Ettevõtte materiaalne põhivara on 2015 ja 2016. aastal langenud vastavalt 23% ja 18%.

Krooni Takso OÜ finantsinvesteeringute bilansikirje on kõigil kolmel aastal jäänud samaks. Kuid materiaalne põhivara on kõigil aastatel langenud. 2015. aastal langes materiaalse põhivara osakaal bilansis 6% võrra ning 2016. aastal langes see järsult veel 37%.

Sõbra Takso OÜ materiaalne põhivara langes 2015. aastal 20% võrra. Ettevõttel oli sellel aastal põhivara 43 740 euro väärtuses, kuid 2016. aastal langes kirje 100% võrra.

Tulika Takso AS finantsinvesteeringud tõusid 2015. aastal 17% võrra ning sellele järgneval aastal jäi kirje samaks ning muutusi ei toimunud. Nõuete ja ettemaksete kirje on 2015. aastal teinud kõige suurema muutuse. Kui 2014. aastal oli ettevõttel nõudeid ja ettemakseid 6076 euro väärtuses, siis kahel järgneval aastal ettevõttel nõuded ja ettemaksed puuduvad. Materiaalne põhivara kasvas 2015. aastal 33%, kuid 2016. aastal langes materiaalne põhivara bilansis 22%. Tulika Takso AS puudus 2014. aastal immateriaalne põhivara, kuid 2015. aastal tõusis selle väärtus 13 611 eurot. 2016. aastal langes kirje 2% võrra.

Võrreldes teiste ettevõtetega on Tallink Takso AS põhivara muutus aastatega kasvanud. Ettevõtte finantsinvesteeringud kasvasid 2015. aastal 7,5 korda ning sellele järgneval aastal muutusi ei toimunud. Materiaalne põhivara on kõigil kolmel aastal bilansis kasvanud. 2015. aastal kasvas kirje 86% ning 2016. aastal kasvasid ettevõtte materiaalsed põhivarad veel 1,47 korda.

Joonis 3. Ettevõtete kohustiste muutuse %
Allikas: Autori arvutused

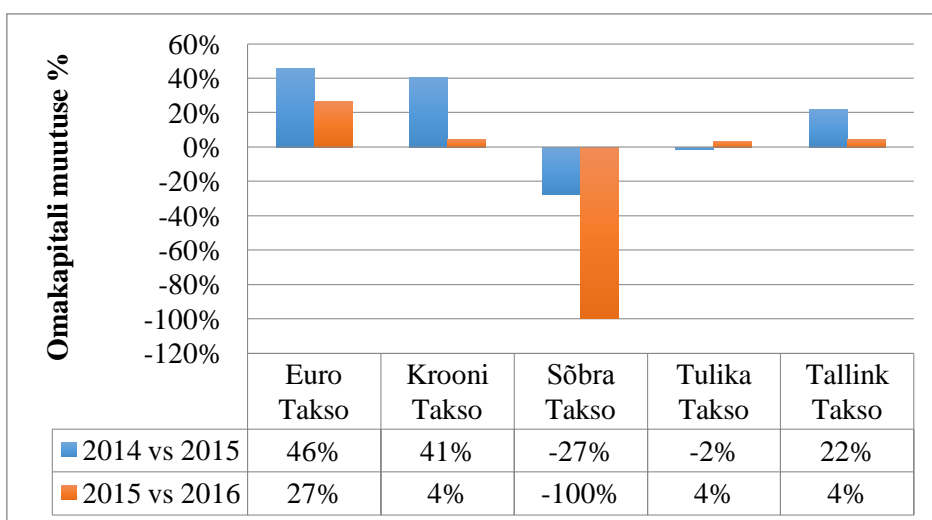
Euro Takso OÜ puudusid 2014. aastal lühiajalised ja pikaajalised laenukohustused. Kuid 2015. aastal tõusis lühiajaliste laenukohustuste väärtus 9691 eurot ja pikajaliste laenukohustuste väärtus 36 749 eurot. Võlad ja ettemaksed vähenesid ettevõttel 18% võrra. Kuid kokku suurenesid lühiajalised kohustused 2015. aastal bilansis 33% võrra. 2016. aasta oli ettevõttele märksa edukam, kuna ettevõtte kohustused vähenesid märkimisväärselt palju. Võlad ja ettemaksed vähenesid 35% võrra ning pikaajalised laenukohustused langesid 27%. Ainult lühiajalised laenukohustused tõusid 4%.

Vastupidiselt eelnevale firmale oli Krooni Takso OÜ 2015. aasta edukam kui 2016. aastal. Seda sellepärast, et 2015. aastal tasus ettevõtte ära oma pikaajalise laenukohustuse ning samal aastal vähenes 43% võrra ka lühiajaline laenukohustus. Ainult pikaajalised võlad ja ettemaksed suurenesid 8% võrra. Kuid 2016. aastal suurenes järsult ettevõtte lühiajaliste laenukohustuste hulk 1,95 korda.

Kohustiste poole pealt on Sõbra Takso OÜ olnud kõige edukam, kuna tema kohustused on iga aastaga vähenenud. 2015. aastal vähenes ettevõtte lühiajaliste kohustuste hulk 88% võrra ning pikaajaliste kohustuste hulk 36%. 2016. aastal puudusid ettevõttel kohustused.

Tulika Takso AS puudusid 2014. aastal laenukohustused. 2015. aastal tõusid lühiajalised kohustused 18% võrra. 2016. aastal tõusid lühiajalised laenukohustused 23% võrra ning ettevõtte võlad ja ettemaksed kasvasid 3% võrra. Samal aastal vähenesid ettevõtte pikaajalised laenukohustused 99% .

Tallink Takso AS lühiajalised laenukohustused langesid 2015. aastal 29% võrra ning ettevõtte võlad ja ettemaksed tõusid 4%. Pikaajalised laenukohustused langesid 2015. aastal peaaegu poole võrra, kuid 2016. aastal kasvas ettevõtte pikaajaline laenukohustus 7,2 korda. Samuti kasvas samal aastal veel lühiajaline laenukohustus 1,2 korda ning võlad ja ettemaksed tõusid kõigest 2%.

Joonis 4. Ettevõtete omakapitali muutuse %

Allikas: Autori arvutused

Krooni Takso OÜ omakapitali koosseisus suurenes 2015. aastal aruandeaasta kasum 3,1 korda ning 2016. aastal suurenes kasum veel 44%. Ettevõtte kasum on kasvanud iga aasta, mis on ettevõtte seisukohast hea tulemus. Lisaks suurenes 2015. aastal ettevõttel eelmiste perioodide jaotamata kasum 21% võrra ning 2016. aastal 30%. Kogu omakapitali muutus on kujutatud joonisel (Joonis 4).

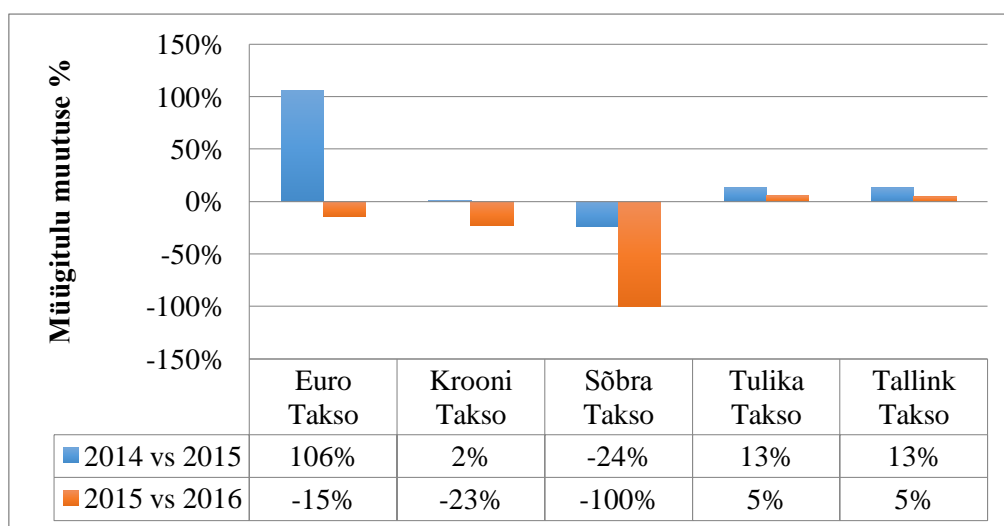
Krooni Takso OÜ aruandeaasta kasum suurenes 2015. aastal 88%, kuid 2016. aastal tegi kirje hüppelise languse ja langes 85% võrra. Eelmiste perioodide jaotamata kasumiga läks märksa

edukamalt kui eelmise kirjega. Jaotamata kasum tõusis 2015. aastal 34% ning 2016. aastal 47% võrra.

Sõbra Takso OÜ teenis mõlemal aastal kahjumit. 2015. aastal langes ettevõtte aruande aasta kasumi kirje 2,3 korda, teenides sel aastal kahjumit. 2016. aastal teenis ettevõtte 1,6 korda rohkem kahjumit võrreldes eelneva aastaga. 2015. aastal tõusis eelmiste perioodide jaotamata kasum 29% võrra, kuid järgneval aastal langes sama vääringu võrra.

Tallink Takso AS omakapitali koosseisus 2015. aastal vähenes aruande aasta kasum 25% võrra ning 2016. aastal langes see kirje lisaks veel 32%. Eelmiste perioodide jaotamata kasum tõusis 2015. aastal 9% ning 2016. aastal 15%.

Tallink Takso AS omakapitali koosseisus tegi 2015. aastal kõige suurema muutuse aruande aasta kasum tõustes 1,6 korda. Kuid 2016. aastal langes hüppeliselt 76% võrra. Ettevõtte eelmiste perioodide jaotamata kahjum langes 2015. aastal 3% võrra ning 2016. aastal langes see kirje veel 6% võrra.

Joonis 5. Ettevõtete müügitulu muutuse %

Allikas: Autori arvutused

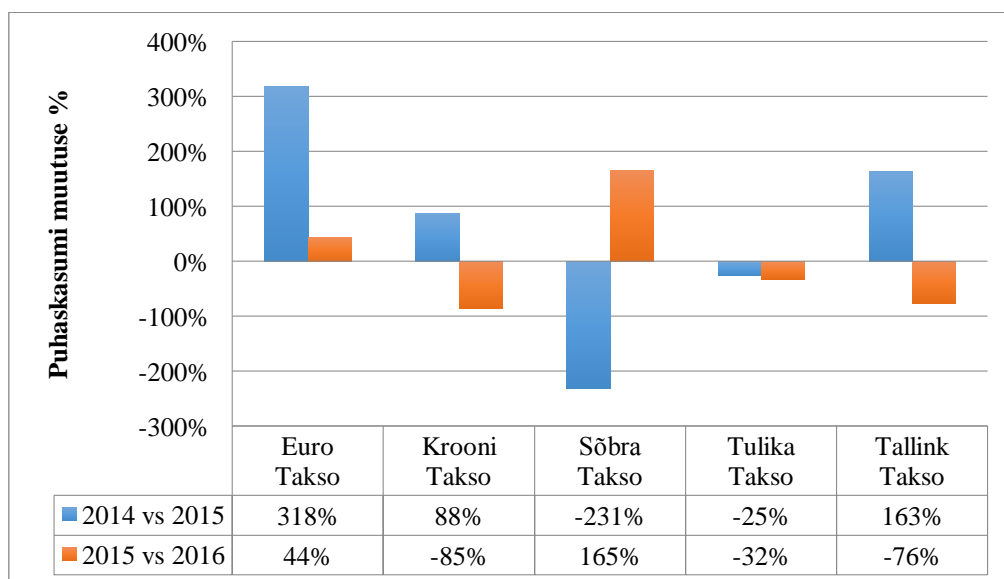
Euro Takso OÜ müügitulu kasvas (Joonis 5) 2015. aastal 106% võrra, kuid 2016. aastal langes 15%. See aasta ei olnud ettevõttele nii edukas kui eelmine. Ettevõtte müügitulu on võrreldes teiste ettevõtetega muutunud kõige rohkem.

Krooni Takso OÜ müügitulu kasvas 2015. aastal kõigest 2%. 2016. aastal langes müügitulu 23% võrra.

Sõbra Takso OÜ müügitulu on mõlemal kahel järjestikul aastal langenud. 2015. aastal langes kirje 24% võrra. 2016. aastal langes müügitulu hüppeliselt 100% võrra (Joonis 5).

Tulika Takso AS müügitulu on stabiilselt kasvanud. 2015. aastal kasvas ettevõtte müügitulu 13% võrra. 2016. aastal tõusis müügitulu veel 5%.

Tallink Takso AS müügitulu muutus on olnud sama Tulika Takso AS müügituluga. 2015. aastal kasvas müügitulu 13% (Joonis 5) ning 2016. aastal 5% võrra.

Joonis 6. Ettevõtete puhaskasumi muutuse %

Allikas: Autori arvutused

Euro Takso OÜ puhaskasum tõusis 2015. aastal peamiselt müügitulu kasvust. Kõige rohkem kulus ettevõttel sel aastal mitmesugustele tegevuskuludele. Tegevuskulud kasvasid 2015. aastal 16 korda. Samuti tõusid kauba, toore ja materjalide kulutused 1,5 korda. Ettevõtte on langetanud oma tööjõukulusid poole võrra ning põhivara kulum langes samuti 3%. 2016. aastal jätkus puhaskasumi kasv 44% võrra (Joonis 6). Ettevõtte tegevuskulud langesid 30% võrra ning selle järel langesid veel tööjõukulud 29% ning kauba, toore ja materjalide kulud 17%. Samal aastal tõusid ettevõttel intressikulutused 65% võrra.

Krooni Takso OÜ turustuskulud langesid 2015. aastal 71% võrra. Sellele järgnesid üldhalduskulud 24% - ga ja intressikulud 15% - ga. Muud äritulud kasvasid ettevõttel 49% võrra ning muud ärikulud 26%. 2016. aastal ettevõttel nii hästi ei läinud (Joonis 6). Kõige rohkem mõjutas ettevõtte puhaskasumit sel aastal turustuskulude tõus, mis kasvas 25,6 korda. Samuti kasvasid ettevõttel veel muud ärikulud 2,3 korda ning üldhalduskulud 30%.

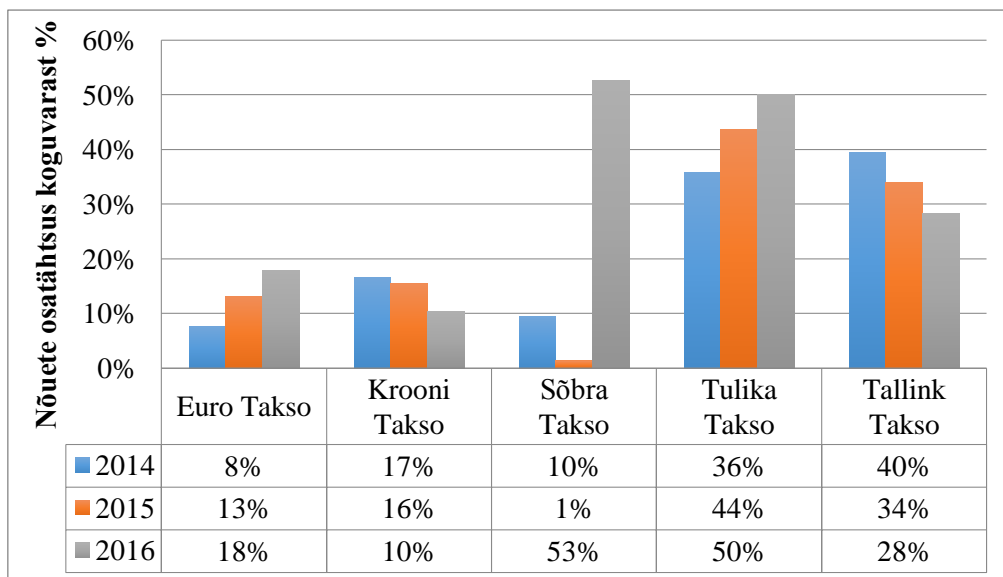
Võrreldes teiste ettevõtetega langes Sõbra Takso OÜ puhaskasum kõige rohkem. 2015. aastal kasvas ettevõttel põhivara kulum 1,5 korda ning muud ärikulud 1,1 korda. Ettevõtte mitmesugused tegevuskulud kasvasid 4% võrra. 2016. aastal kahanesid ettevõtte tegevuskulud 8% võrra. Samal aastal puudusid ettevõttel kaubad, toore ja materjalidega seotud kulud, tööjõukulud, põhivara kulumisest tekkinud kulud, muud ärikulud ning samuti ka finantskulud ja -tulud. 2015. aastal kasvas ettevõtte kahjum 165% võrra.

Sarnaselt eelmise ettevõttega langes ka Tulika Takso AS puhaskasum kahel järjestikusel aastal. 2015. aastal tõusis kõige rohkem põhivara kulum 57% võrra. Samuti kasvasid ka mitmesugused tegevuskulud 31% ning tööjõukulud 11%. Ettevõttel vähenesid finantstulude ja -kulude kirje 70% võrra. Kuid 2016. aastal seevastu kasvas sama kirje 18 korda. Põhivara kulum tõusis 45% ning tööjõukulud 19%. Kõige vähem tõusis kaubad, toore ja materjalide kirje kõigest 5%.

Tallink Takso AS puhaskasum kasvas 2015. aastal jõudsalt (Joonis 6). Ettevõtte vähendas oma turustuskulusid 3% võrra. Intressikulud langesid ettevõttel lausa 33%. Kuid 2016. aastal langes puhaskasum äkiliselt. Kasumiaruandest on näha, et ettevõtte ärikasum on langenud 73% võrra. Turustuskulud on tõusnud 37%.

2.3. Ettevõtete bilansi ja kasumiaruande vertikaalanalüüs

Selles peatükis analüüsitakse ettevõtete bilansi ja kasumiaruande vertikaalanalüüsist saadud tulemusi. Töös analüüsitakse nõuete osatähtsust koguarast, põhivarade osatähtsust koguarast, omakapitali osatähtsuse % ning puhaskasumi osakaalu müügitulust. Töös on kasutatud 2014 – 2016 aasta majandusaasta aruandeid. Ettevõtete vertikaalanalüüsi tabelid on välja toodud lisades (Lisad 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20).

Joonis 7. Ettevõtete nõuete osatähtsus koguvaredest %
Allikas: Autori arvutused

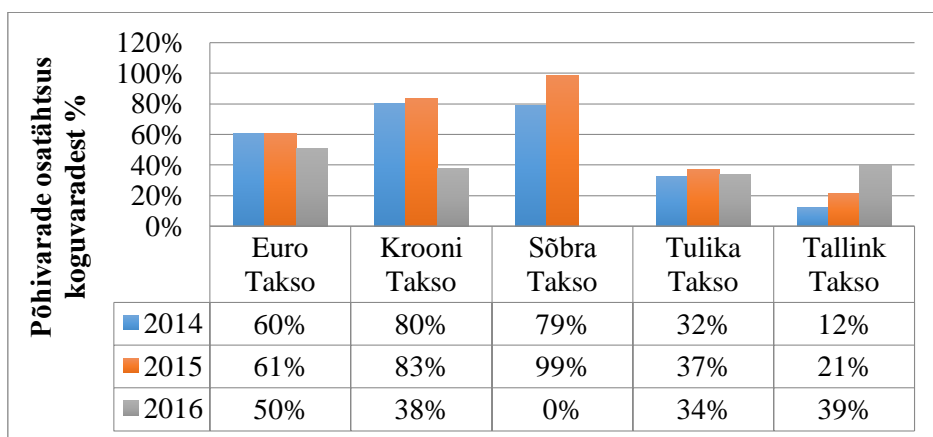
Euro Takso OÜ vertikaalanalüüsi tulemusena on näha, et ettevõtte nõuete osakaal koguvaredest (Joonis 7) on iga aastaga kasvanud 5% võrra. Autori hinnangul on selle põhjustanud kliendid mittekorrektne arvete tasumine ning selle tõttu ei laeku raha ettevõttesse.

Vastupidiselt eelmisele ettevõttele on Krooni Takso OÜ nõuete osatähtsus koguvaredest iga aastaga vähenenud. Autori arvates on klientidelt hakkanud kiiremini raha laekuma või on ettevõttel nõudeid vähem tekkinud.

Sõbra Takso OÜ nõuete osatähtsus koguvaredest on 2015. aastal vähenenud, kuid 2016. aastal tõusis selle osakaal 35 korda. Kuna 2016. aastal oli ettevõttel varasid 135 euro väärtuses ning nõudeid ja ettemakseid oli 71 euro väärtuses, siis selle tõttu on nõuete osakaal suurenenud.

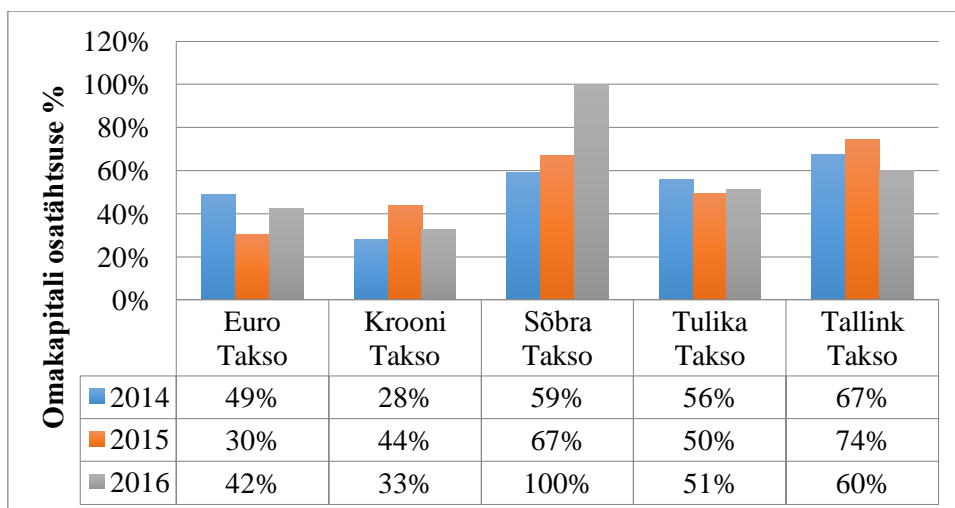
Sarnaselt Euro Takso OÜ – ga on Tulika Takso AS nõuete osatähtsus koguvaredest kasvanud igal aastal. 2015. aastal kasvas osatähtsus 22% võrra ja 2016. aastal 14% võrra. 2016. aastal (Joonis 7) moodustasid ettevõtte nõuded poole bilansi kogu varadest. Autori arvates peaks ettevõtte oma strateegiat muutma selleks, et klientidelt laekuks kiiremini raha.

Tallink Takso AS nõuete osatähtsus on 2015. aastal langenud 14% võrra. 2016. aastal langes nõuete osatähtsus koguvaredest veel 17%.

Joonis 8. Ettevõtete põhivarade osatähtsus koguvaradest %
Allikas: Autori arvutused

Euro Takso OÜ põhivarade osatähtsus on aastatega langenud. 2015. aastal tõusis ettevõtet pisut põhivarade osakaal, kuid 2016. aastal langes. Krooni Takso OÜ põhivarade osakaal on langenud võrreldes teiste ettevõtetega kõige rohkem. Sõbra Takso OÜ põhivarade osakaal tõusis 2015. aastal, kuid 2016. aastal puudus ettevõtetel põhivara. Tulika Takso AS põhivarade osakaal on aastate jooksul küll langenud, kuid selle tase on püsinud enam jaolt samal tasemel. Võrreldes teiste ettevõtetega on Tallink Takso AS põhivarade osakaal aastate jooksul kasvanud.

Joonis 9. Ettevõtete omakapitali osatähtsuse %
Allikas: Autori arvutused

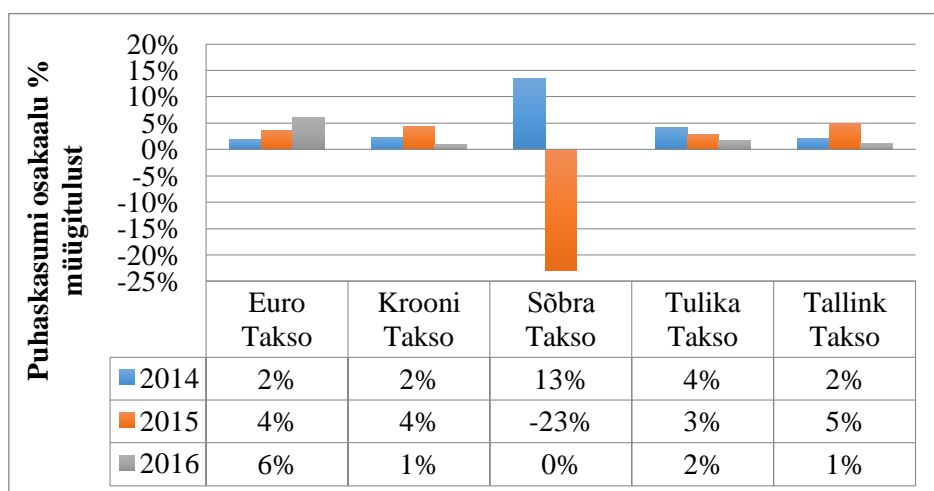
Euro Takso OÜ omakapitali osatähtsus on olnud analüüsitavatel aastatel suhteliselt madal. Lisaks on 2015. aastal ettevõtte omakapitali osatähtsus vähenenud veel 38% võrra. Kuid 2016. aastal tõusis ettevõtte omakapitali osatähtsus 39% võrra.

Vastupidiselt Euro Takso OÜ – ga on 2015. aastal Krooni Takso OÜ omakapitali osatähtsus kogu passivast tõusnud 56% võrra. Kuid 2016. aastal vähenes ettevõtte omakapitali osatähtsus 25% võrra.

Kõige edukamalt on läinud Sõbra Takso OÜ – l (Joonis 8). Ettevõtte omakapitali osatähtsus on iga aastaga tõusnud. 2015. aastal tõusis ettevõtte omakapital 13% võrra ning seda peamiselt tänud eelmise aasta jaotamata kasumi arvelt, mis tõusis 100%. 2016. aastal tõusis ettevõtte omakapitali osatähtsus veel 49%.

Tulika Takso AS omakapitali osatähtsus vähenes 2015. aastal 11% võrra, mis näitab, et ettevõtte on laenu juurde võtnud. Kuid 2016. aastal tõusis ettevõtte omakapitali osatähtsus 3%. Vaadeldavatel aastatel on ettevõtte omakapitali osatähtsuse muutus olnud suhteliselt stabiilne.

Võrreldes teiste ettevõtetega on Tallink Takso AS omakapitali osatähtsus olnud kõige kõrgem. 2015. aastal tõusis selle osatähtsus veel 10% võrra. Kuid 2016. aastal langes ettevõtte omakapitali osatähtsus 20% võrra.

Joonis 10. Ettevõtete puhaskasumi osakaalu % müügitulust
Allikas: Autori arvutused

Joonist analüüsid (Joonis 10) selgub, et kõigi ettevõtete puhaskasumi osakaal müügitulust on aastate lõikes kasvanud ja kahanenud suhteliselt sarnaselt. Ainult Sõbra Takso OÜ on teinud 2016. aastal hüppelise languse. Sellise languse põhjuseks on väike müügitulu, kuid kõrged tegevuskulud, mis ettevõtte kahjumit teenima paneb.

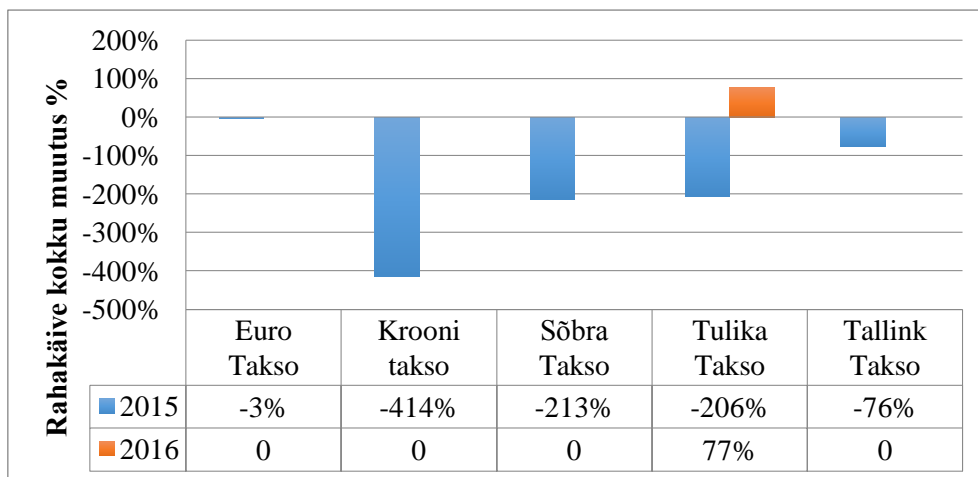
Kõige edukam on olnud hetkel Euro Takso OÜ, kelle puhaskasumi osakaal müügitulust on aastate lõikes järjest kasvanud. Selle põhjusteks võivad olla ettevõtte müügitulude suurenemine ja töjõukulude iga aastane vähenemine.

Krooni Takso OÜ ja Tallink Takso AS puhaskasumi osakaal müügitulust on muutunud suhteliselt sarnaselt. Mõlematel ettevõtetel on 2015. aastal see protsent kasvanud ning 2016. aastal langenud. Mõlema ettevõtte puhul moodustavad müüdid teenuste kulud suure osa müügitulust.

Tulika Takso AS puhaskasumi osakaal müügitulust on iga aastaga järjest vähenenud. Ettevõtte müügitulu on küll iga aastaga järjest tõusnud, kuid ka erinevad äritegevusega kaasnevad kulutused on tõusnud. Peamiselt on tõusnud ettevõtetel kauba, toore, materjali ja teenusega seonduvad kulud, mitmesugused tegevuskulud, töjõukulud ning põhivara kulum. See on ka põhjuseks, miks puhaskasumi osakaal müügitulust on järjest langenud.

2.4. Ettevõtete rahavoogude aruannete analüüs

Sellest peatükis teostatakse rahavoogude aruannete analüüs. Analüüsis kasutatakse 2014 – 2016 aasta ettevõtete rahavoogude aruandeid. Rahavoogude analüüs on välja toodud lisades (Lisa 21). Peale Tulika Takso AS puudub teistel ettevõtetel 2016. aasta rahavoogude aruanne.

Joonis 11. Ettevõtete rahakäive kokku muutus

Allikas: Autori arvutused

Euro Takso OÜ rahavood äritegevusest olid 2014 ja 2015. aastal positiivsed. 2015. aastal tõusis rahavood äritegevusest 5% võrra. Kõige suurema muutuse tegid äritegevusega seotud nõuded ja ettemaksed kasvades 1,3 korda võrra. Kuid äritegevusega seotud kohustuste ja nõuete kirje vähenes 1,4 korda. Investeeringutegevusest tulenevad rahavood ettevõtetel puudusid. 2014. aastal olid ettevõtte rahavood finantseerimis tegevusest positiivsed, kuid 2015. aastal muutusid negatiivseks. 2014. aastal ettevõtte makstud intresside kirje oli 0 ning 2015. aastal kahanes see 890 euro võrra. Kuna ettevõtetel peale selle kirje rohkem finantseerimis tegevuses kirjeid ei olnud, siis selle tõttu oli 2015. aasta rahavood finantseerimis tegevusest negatiivne. Kokku kahanesid rahavood 3% võrra.

Krooni Takso OÜ äritegevuse rahavood olid analüüsitavaatel aastatel samuti positiivsed nagu eeltoodud ettevõtetel. Suurimad muutused äritegevusega seotud rahavoogudes olid põhivara kulum, mis kasvas 1,4 korda ning kohustuste ja nõuete kirje, mis tõusis 1,2 korda. Ettevõtte investeeringutegevuse rahavood olid 2014. aastal negatiivsed, kuid 2015. aastal muutusid positiivseks. Finantseerimistegevusest tulenevad rahavood olid mõlemal aastal negatiivsed. Peamiselt mõjutas seda makstud intressid ning kapitalirendi põhiosa tagasimaksed. Kokku kahanesid rahavood võrreldes eelmise aastaga 4,1 korda.

Sõbra Takso OÜ äritegevuse rahavood olid 2014. aastal positiivsed ning 2015. aastal negatiivsed. 2015. aastal mõjutas kõige enam ettevõtte tulemust teenitud kahjum. Kui 2014. aastal teenis ettevõtte 8546 eurot kasumit, kuid 2015. aastal teenis ettevõtte -11 185 eurot

kahjumit. Äritegevusega seotus nõuete ja ettemaksete muutus oli 2014. aastal -5916 eurot ning 2015. aastal oli kirje 0.

Tulika Takso AS rahavood äritegevusest on kõigil kolmel aastal olnud positiivsed. Põhivara kulum on ettevõttel iga aasta tõusnud. Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus langes 2015. aastal veidi, kuid 2016. aastal tõusis järsku. Vastupidiselt äritegevusega seotud rahavoogudega on rahavood investeerimistegevusest olnud kõigil kolmel aastal negatiivsed. Aruandest on näha, et antud laenude tagasimaksed on kõigil kolmel aastal vähenenud. 2015. aastal suurenes ettevõtet antud laenude summa. Kuid 2016. aastal langes kirje -80 200 eurolt -4670 eurole. Rahavood investeerimistegevusest olid samuti kõigil kolmel aastal negatiivsed. Ettevõtte maksis 2014. aastal dividende -38 594 euro väärtuses ning 2015. aastal tõusis see kirje -60144 eurole. 2016. aastal makstud dividendide summa vähenes -50 815 eurole. Ettevõtte makstud tulmaks tõusis 2015. aastal, kuid langes 2016. aastal pisut.

Tallink Takso AS äritegevuse rahavood on olnud mõlemal aastal positiivsed. 2015. aastal langes ettevõtte äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutuse kirje 34 eurolt 9 eurole. Samuti langes ka äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus. Investeerimistegevusega seotud rahavood olid mõlemal aastal negatiivsed. Peamiselt tõusid kulud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel. Finantseerimistegevusest tulenevad rahavood olid samuti mõlemal aastal negatiivsed. Kapitalirendi põhiosa tagasimaksete kirje suurenes pisut. Kuid 2015. aastal vähenesid ettevõtet makstud intressid.

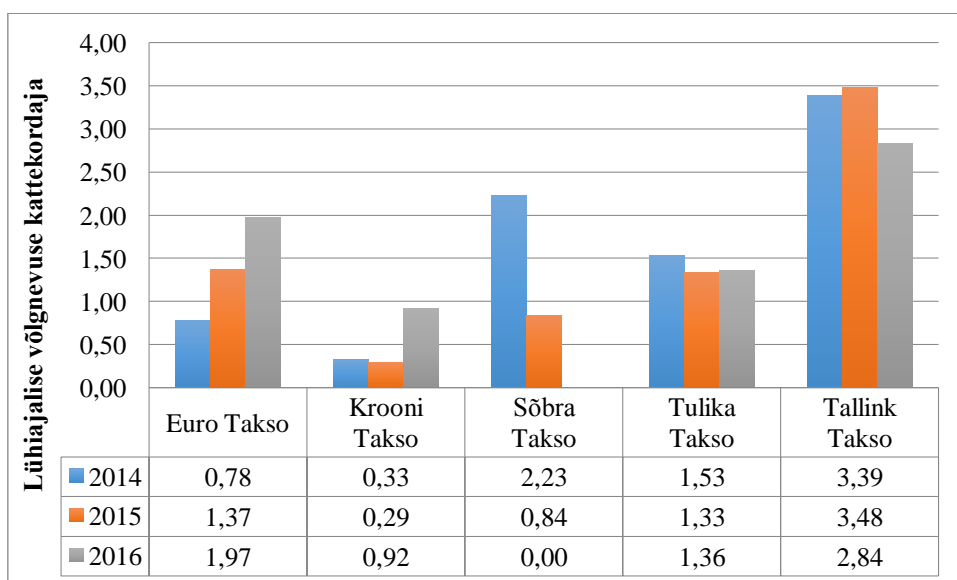
2.5. Suhtarvude analüüs

Selles peatükis teostatakse viie erineva takso firma suhtarvude analüüs. Analüüsiks on välja valitud 9 erinevat suhtarvu. Nendeks on lühiajaliste võlgnevuste kattekordaja, happetest, omakapitali võlasiduvus, võlakordaja, rahavood äritegevusest % kohustustest, kasumi kvaliteet, ROE, ROA ning finantsvõimenduse aste. Autori arvates näitavad need suhtarvud kõige paremini ettevõtete finantsseisundit. Suhtarvu analüüsi läbi viimiseks on kasutatud 2014 - 2016 aasta aruandeid. Suhtarvude analüüsi tulemused on välja toodud lisades (Lisa 22).

Kõige levinumaks likviidsuse ja maksevõime näitajaks on lühiajalise võlgnevuse kattekordaja ehk maksevõime tase. Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja on suhtarv, mis näitab ettevõtte

võimet tasuda lühiajalisi võlgnevusi (Gibson, C. H, lk 206). Maksevõime tase näitab, mitu korda on käibevara kogumaksumus suurem lühiajaliste kohustuste kogusummast (Alver, 2000, lk 308). Sellega võrreldakse käibevarade üldsummat lühiajaliste kohustustega. Kreditoride seisukohalt vaadatuna on seda parem, mida suurem on antud suhtarvu väärtus. Ettevõtte poolt vaadatuna näitab suhtarv liialt kõrge väärtus liigseid rahamahutusi käibevaradesse ning ressursside ebaefektiivset kasutamist (Tearu, Krumm, 2005, lk 19). Kauga aega loeti rusikareegliks, et lühivõlgade üldine kattekordaja peaks olema 2 või suurem (Alver, 2000, lk 309). Kuid tänapäeval loetakse heaks tulemuseks seda, kui käibevarade maksumus ületab ettevõtte lühiajalisi kohustusi vähemalt 1,6 korda. Maksevõime tase peab alati olema suurem, kui kiire maksevalmiduse kordaja ehk happetest (Higgins, R. C, lk 82). Tegelikult sõltub antud näitaja arvvaartus oluliselt firma tegevusvaldkonnast. Antud näitaja väärtus sõltub suuresti ka sellest, millest on lähtutud vara liigitamisel käibevaraks ja põhivaraks (Alver, 2000, lk 309). Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja valem on järgmine: (vt valem1)

$$\text{Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja} = \frac{\text{Käibevara}}{\text{Lühiajalised kohustused}} \quad (1)$$

Joonis 12. Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja
Allikas: Autori arvutused

Kõige paremini on läinud Tallink Takso ASil (Joonis 12). Tallink Takso lühiajaliste võlgnevuse kattekordaja tulemus on 2 korda kõrgem kui heaks tulemuseks loetakse. 2014 ja 2015. aastal on tulemus olnud enam – vähem samal tasemel, kuid 2016. aastal langes pisut. Selle põhjustas ettevõtte lühiajaliste kohustuste väike tõus.

Tulika Takso AS maksevõime tase on samuti hea ning näitab, et ettevõtte suudab katta oma kohustusi. Ettevõtte näitajad on kolmel järjestikusel aastal olnud suhteliselt stabiilsed.

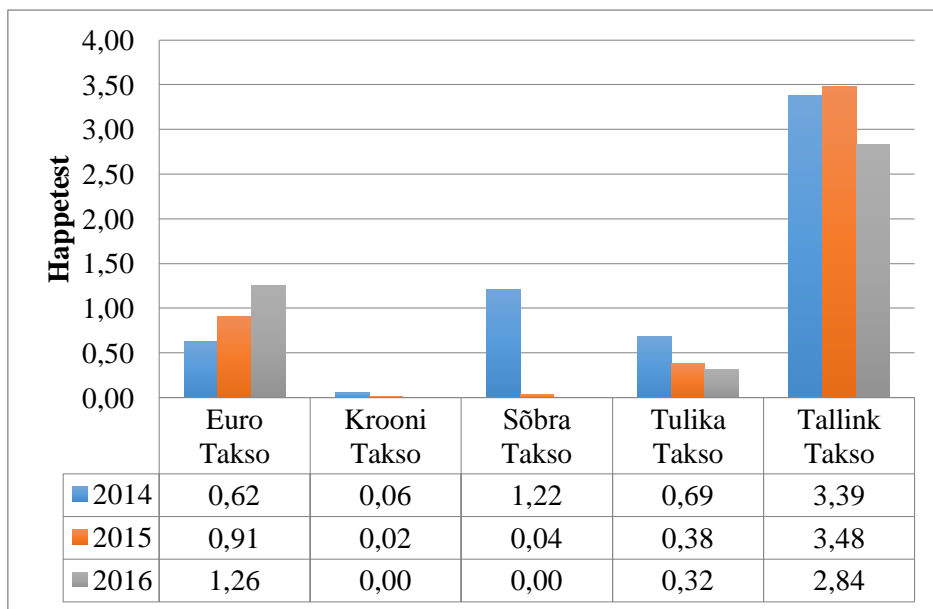
Sõbra Takso OÜ on oma laenukohustusi iga aastaga vähendanud. 2016. aastal puudusid ettevõttel kohustused ning selle tõttu on tulemuseks 0.

Euro Takso OÜ maksevõime tase on iga aastaga kasvanud, mis on positiivne. 2014. aastal (Joonis 12) võib ettevõttel olla probleeme lühiajaliste võlgnevuste tasumisega. Kuid 2015 ja 2016. aastal paranevad need näitajad ning ettevõtte on suuteline tasuma oma võlgu. Heade tulemuste põhjuseks on müügitulu kasv ning 2016. aastal suurenes ettevõttel käibevara ning vähenesid lühiajalised kohustused.

Kõige kehvemini on läinud Krooni Takso OÜ. Ettevõtte maksevõime näitajad on võrreldes teiste ettevõtetega väga madalad ning võib analüüsi põhjal täheldada makseraskusi. Ettevõtte käibevarad on küll kasvanud, kuid lühiajaliste kohustuste osakaal on samuti tõusnud. Ettevõtte on laenukohustusi juurde võtnud.

Lühivõlgade üldine kattekordaja on arvatatud momendi seisuga, mistõttu võib see olla ebastabiilne. Kuid kiiremaksvalmiduse kordaja ehk happetest lahendab selle probleemi. Happetest kajastab kõrgema likviidsusega käibevara suhet lühiajalistesse kohustistesse. Lühivõlgade üldine kattekordaja näitab, mitu korda käibevara kogumaksumus ületab lühiajaliste kohustuste kogusumma. Kaua aega loeti, et happetest väärtus peaks olema vähemalt 1. Kuid tänapäeval loetakse selle väärtuseks 0,9 (Alver, 2000, lk 309-310). Happetest valem on järgmine: (vt valem 2)

$$\text{Happetest} = \frac{\text{Käibevara} - \text{varud} - \text{ettemaksed}}{\text{Lühiajalised kohustused}} \quad (2)$$

Joonis 13. Happetest
Allikas: Autori arvutused

Tallink Takso ASil on läinud kõige edukamalt. Ettevõtte tulemused on üle keskmise head ning ta on suuteline maksma lühiajalisi võlgnevusi likviidsetest vahenditest.

Tulika Takso AS tulemused on kõigil kolmel aastal langenud. 2014. aasta tulemust võib pidada rahuldavaks. Kuid 2015 ja 2016. aastal on tulemus mitterahuldav ja näitab, et ettevõtte ei ole suuteline tasuma lühiajalisi võlgnevusi. Selle põhjuseks on ettevõtte kasumi vähenemine ning laenukohustuste tõus.

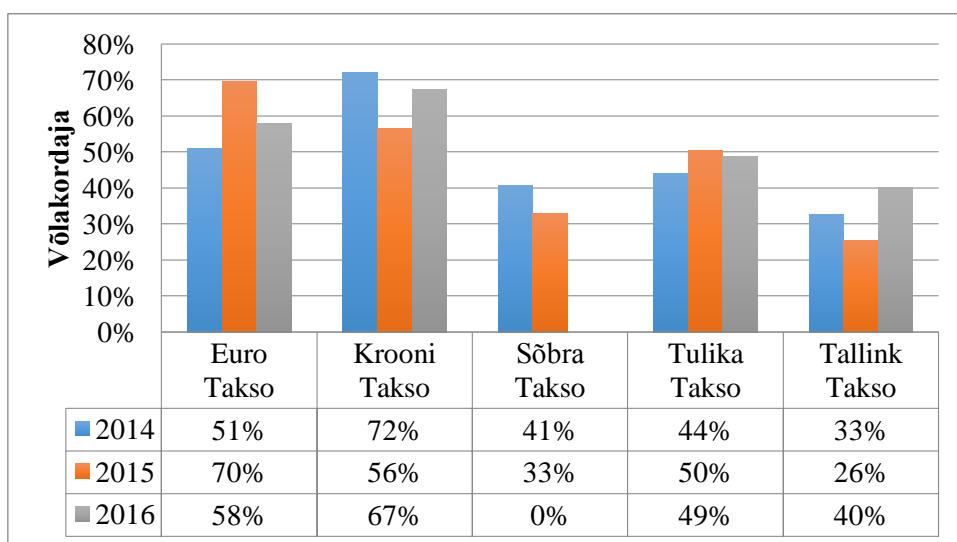
Sõbra Takso OÜ näitajad on kolmel järjestikusel aastal vähenenud. 2014. aasta oli ettevõttele kõige edukam ning ettevõtte oli suuteline tasuma lühiajalisi võlgnevusi. Kuid 2015. aastal oli ettevõtte likviidsete varade hulk väiksem kui lühiajaliste kohustuse hulk. Selle tõttu on ettevõtte tulemused langenud.

Euro Takso OÜ tulemused on kõigil kolmel aastal paranenud positiivses suunas. 2014. aasta tulemust võib pidada rahuldavaks. Kuid 2015 ja 2016. aasta tulemused on head ja ettevõtte on suuteline tasuma lühiajalisi võlgnevusi. Ettevõtte heade tulemuste põhjuseks on kasumi kasv.

Krooni Takso OÜ tulemused on kõige kehvemad. Ettevõtte ei ole suuteline tasuma lühiajalisi võlgnevusi likviidsete varade arvelt. 2016. aastal tõusid hüppeliselt ettevõtte lühiajalised kohustused pangalaenu arvelt. Lisaks teenis ettevõtte tunduvalt vähem kasumit, mille tõttu oli likviidsete varade hulk väiksem.

Võlakordaja näitab võõrkapitali osatähtsust kogukapitalis, st kui suurel määral on firma vara finantseeritud laenukapitaliga (Alver, 2000, lk 315). Antud näitajat väljendatakse tavaliselt protsentides. Tavaliselt loetakse heaks näitajaks 50%, kuid ettevõtte võib edukalt tegutseda ka 60% - 70% võlakordaja korral. Võlakordaja tõus suurendab kreditoride riski. Võõrvahendite kasutamine tõstab ettevõtte finantsriski, kuid mõjutab samal ajal positiivselt omakapitali rentaablust ja kapitali keskmist hinda (Tearu, A., Krumm, E, 2005, lk 25). Võlakordaja valem on järgmine: (vt valem 3)

$$\text{Võlakordaja} = \frac{\text{Kohustised}}{\text{Kogu passiva}} \quad (3)$$

Joonis 14. Võlakordaja
Allikas: Autori arvutused

Jooniselt on näha, et 2015. aastal Euro Takso OÜ võõrkapitali osakaal suurenes. Kuid 2016. aastal vähendas ettevõtte oma pikaajalist pangalaenu ning võõrkapitali osakaal ettevõttes langes.

Krooni Takso OÜ võõrkapitali osakaal oli 2014. aastal suhteliselt kõrge. 2015. aastal vähendas ettevõtte oma kohustusi, kuid 2016. aastal tõstis ettevõtte oma kohustuste hulka.

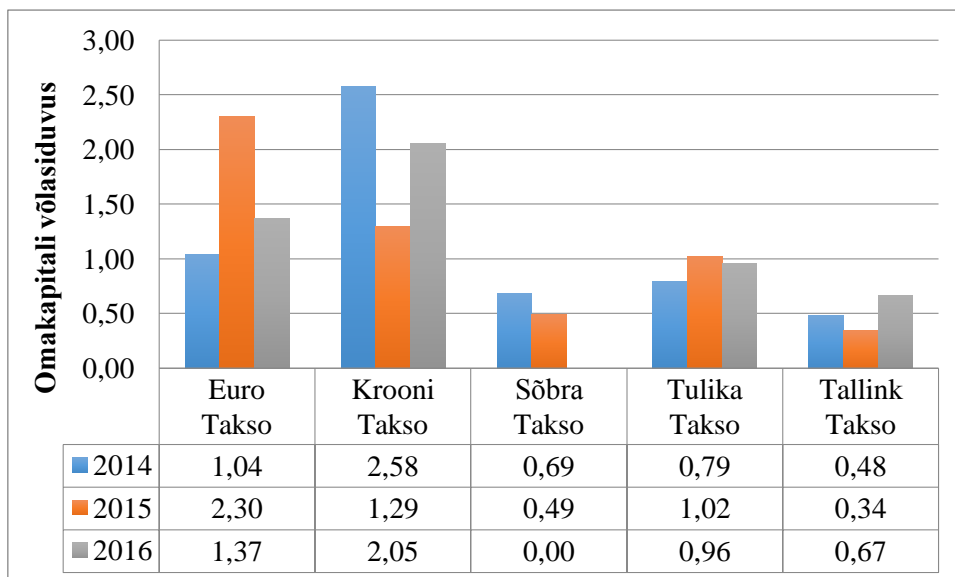
Sõbra Takso OÜ võlakordaja on kõigil kolmel aastal olnud suhteliselt madal. Ettevõtte on iga aastaga vähendanud oma kohustuste hulka. 2016. aastal puudusid ettevõttel kohustused, mis tähendab, et ettevõtte tasus kõik laenu ja ettemaksed.

Tulika Takso AS võõrkapitali osakaal on olnud kõigil aastatega võrreldes kõige stabiilsem. Võlakordaja on kõikunud paar protsenti, kuid muidu on tulemus jäänud samale tasemele.

Tallink Takso AS võõrkapitali osakaal on olnud kõigil kolmel aastal samuti madal ning. Järelikult on ettevõtte oma vara suuremal määral finantseerinud omakapitaliga ning võõrkapitali kasutanud selleks vähe.

Omakapitali võlasiduvus väljendab kohustiste suhet omakapitali, iseloomustades võõrkapitali kasutamise seotud riski. Mida suurem on võõrkapital omakapitaliga võrreldes, seda enam laieneb omaniku risk ka kreditoridele ning viimastel suureneb risk oma raha mitte tagasi saada. Samas muutub ettevõtte finantsseisund ebastabiilsemaks. Lühiajalised kohustused ei tohiks omakapitali ületada rohkem kui 1,25 korda. Teiseks ei tohiks lühikohustised omakapitali summaga võrreldes moodustada rohkem kui 80% ning pikaajalised kohustused rohkem kui 50%. (Alver, 2000, lk 316). Omakapitali võlasiduvuse valem on järgmine: (vt valem 4)

$$\text{Omakapitali võlasiduvus} = \frac{\text{Kohustised}}{\text{Omakapital}} \quad (4)$$

Joonis 15. Omakapitali võlasiduvus

Allikas: Autori arvutused

Euro Takso OÜ omakapitali võlasiduvus on 2015. aastal tõusnud. Kuid 2016. aastal suutis ettevõtte oma riski vähendada ning maksis ära oma kohustused.

Krooni Takso OÜ omakapitali võlasiduvus on olnud samuti suhteliselt kõrge. Selle põhjuseks on pangalaenu kohustuse kasv.

Sõbra Takso OÜ omakapitali võlasiduvus on iga aastaga langenud ning kreditoridele risk puudub.

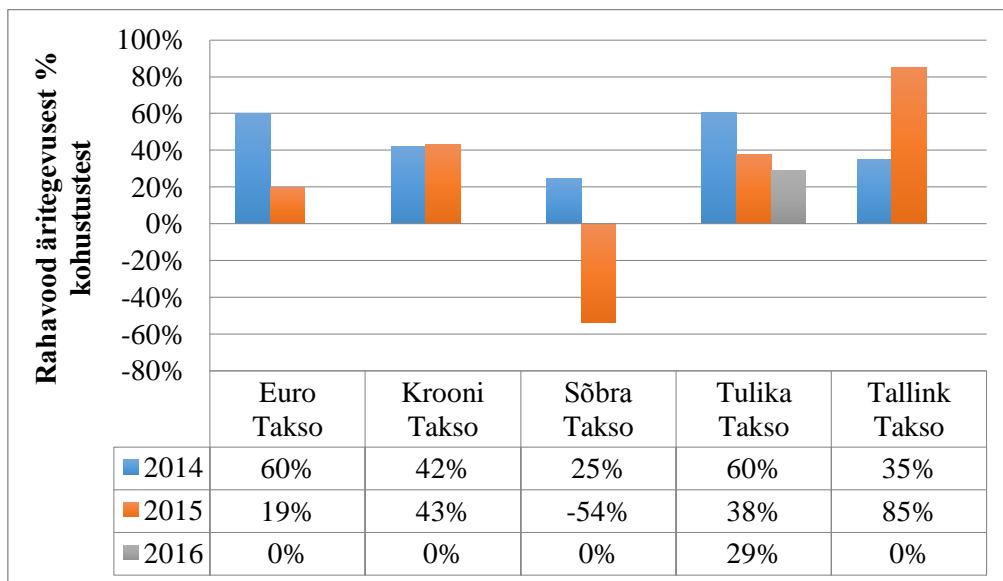
Tulika Takso AS kohustiste suhe omakapitali on olnud samuti suhteliselt madal. 2015. aastal tõusis see näitaja pisut, kuid 2016. aastal suutis ettevõtte vähendada oma kohustiste osakaalu.

Tallink Takso AS näitajad on kõigil kolmel aastal olnud väga madalad. Selle põhjuseks on võõrkapitali ja omakapitali paraleelne tõus, mis tähendab, et omakapital ületab võõrkapitali osakaalu.

Rahavoog äritegevusest % kohustustest näitab, millises ulatuses äritegevuse rahavood katavad ettevõtte lühiajalisi ja pikaajalisi bilansis arvelevõetud kohustusi (Sirle Veimann, 2014).

Rahavood äritegevusest % kohustustest valem on järgmine: (vt valem 5)

$$\text{Rahavood äritegevusest \% kohustustest} = \frac{\text{Rahavood äritegevusest} * 100}{\text{Kohustused}} \quad (5)$$

Joonis 16. Rahavood äritegevusest % kohustustest

Allikas: Autori arvutused

Euro Takso OÜ 2014. aasta äritegevuse rahavoogude % kohustustest on suhteliselt kõrge, mis näitab, et ettevõtte on võimeline tasuma oma kohustusi äritegevuse rahavoogudest. 2015. aastal langes see protsent hüppeliselt ning ettevõttel võib ette tulla raskusi maksmisega. 2016. aastal puudus ettevõttel rahavoogude aruanne.

Krooni Takso OÜ näitajad on olnud 2014 ja 2015. aastal samuti suhteliselt madalad. 2016. aastal puudus ettevõttel rahavoogude aruanne.

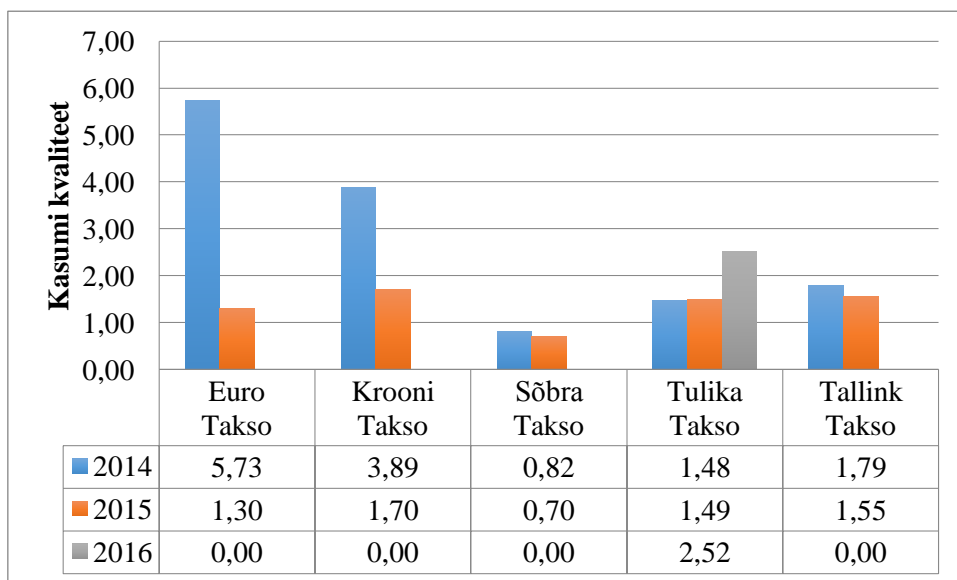
Sõbra Takso OÜ pole võimeline katma oma kohustusi äritegevuse rahavoogudest, kuna tema näitajad on mõlemal aastal väga madalad. 2015. aastal teenis ettevõtte kahjumit. 2016. aastal puudus ettevõttel rahavoogude aruanne.

Tulika Takso AS äritegevuse rahavoogude % kohustustest on langenud iga aastaga. 2014. aastal on ettevõtte veel võimeline katma oma kohustusi äritegevuse rahavoogudest, kuid kahel järgneval aastal võib see olla raskendatud.

Tallink Takso AS näitajad on iga aastaga läinud paremuse suunas. kui 2014. aastal oli näitaja madal, siis 2015. aastal on ettevõtte võimeline oma laenukohustusi katma äritegevuse rahavoogudest. 2016. aastal puudus ettevõttel rahavoogude aruanne.

Puhaskasumi rahasiduvus ehk kasumi kvaliteet näitab, kui oskuslikult firma oma kasumi rahaks suudab muuta. Soovitavalt võiks see suhtarv olla vähemalt 1. (Raamatupidaja.ee) Kasumikvaliteedi määr kõrgem kui 1, tähistab head kasumi kvaliteeti, kuid madalam kui 1 näitab madalat kasumi kvaliteeti (Simpelstudies.com). Kasumi kvaliteedi valem on järgmine: (vt valem 6)

$$\text{Kasumi kvaliteet} = \frac{\text{Äritegevuse rahavood}}{\text{Ärikasum}} \quad (6)$$

Joonis 17. Kasumi kvaliteet
Allikas: Autori arvutused

Euro Takso OÜ suutis 2014. aastal kasumi rahaks muuta kõige edukamalt.

Krooni Takso OÜ 2014. aasta tulemused on samuti head. Kuid 2015. aasta kasumi kvaliteedi langus tuleneb peamiselt äritegevuse rahavoogude langusest.

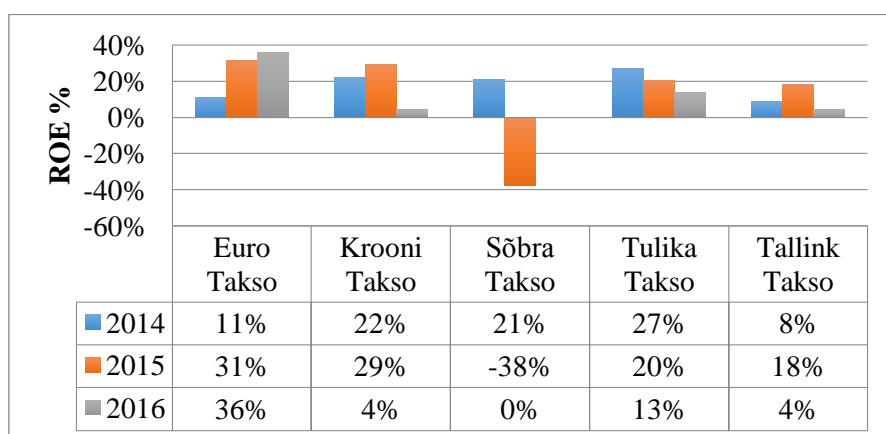
Sõbra Takso OÜ kasumi kvaliteet on mõlemal aastal olnud kõige madalam võrreldes teiste ettevõtetega. Enim mõjutab seda tulemust ettevõtte teenitud kahjum. 2015. aastal langes ettevõtte müügitulu, kuid tõusid kulutused. Sellest oli tingitud ka ettevõtte kahjum.

Tulika Takso AS on läinud kõigil kolmel aastal kõige edukamalt. Ettevõtte kasumi kvaliteet on kõigil kolmel aastal tõusnud peamiselt tänu müügitulu kasvule. Ärikasum on küll iga aasta vähenenud, kui ettevõtte suudab tulemuste põhjal endiselt edukalt kasumit rahaks muuta.

Tallink Takso AS tulemused on samuti positiivsed, kuid 2015. aastal langes kasumi kvaliteet.

Omakapitali puhasrentaablus ehk ROE näitab kasumit lihtaksionäride investeeritud kapitali ühe euro kohta (Alver, 2000, lk 322). Omakapitali tootlus on suhtarv, mis saadakse perioodi puhaskasumi jagamisel perioodi kaalutud omakapitaliga. Lisaks kasumlikkusele näitab ROE head varade juhtimise efektiivsust ja finantsvõimenduse ära kasutamist. Peamiselt peetakse üle 20% - list omakapitali puhasrentaablust heaks näitajaks. (Sormunen, 2002) Omakapitali puharentaabluse valem on järgmine: (vt valem 7)

$$ROE = \frac{\text{Puhaskasum}}{\text{Omakapital kokku}} \quad (7)$$

Joonis 18. ROE %

Allikas: Autori arvutused

Euro Takso OÜ omakapitali puhasrentaabluse näitajad on kõige paremad. Lisaks on näitaja kasvanud. Seega võib järeldada, et aktsionäride investeeritud kapital on ennast väga hästi ära tasunud.

Krooni Takso OÜ 2015. aasta tulemus on samuti väga hea, kuid 2016. aastal tegi omakapitali puhasrentaablus hüppelise languse. Selle põhjuseks kasumi järsk langus.

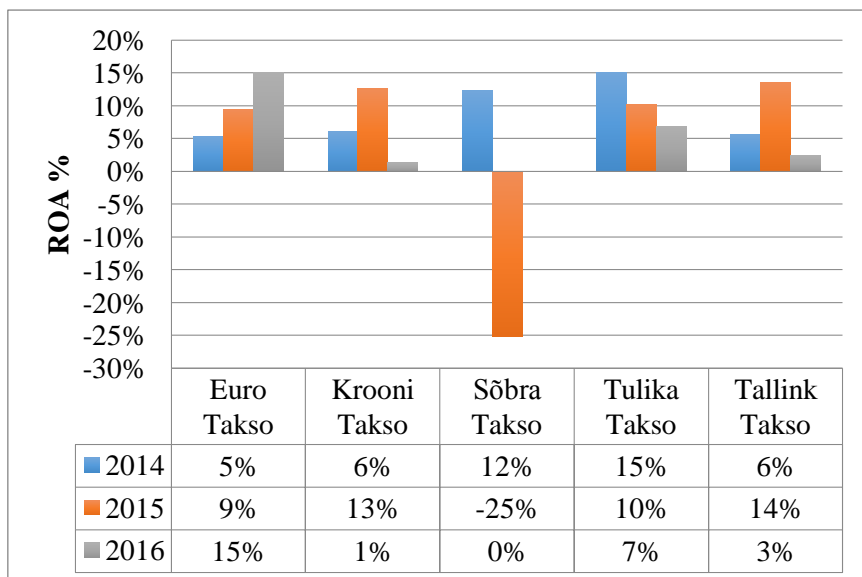
Sõbra Takso OÜ näitajad on kõige kehvemad. Aktsionäride investeeringud ei ole ennast ära tasunud. Samuti näitab kehv tulemus, et varasid pole efektiivselt juhitud.

Tulika Takso AS näitajad on samuti head, kuid 2016. aastal langes omakapitali puhasrentaablus pisut. Üldjoontes võib öelda, et ettevõtte juhib oma varasid efektiivselt ning aktsionäride investeeritud raha on ennast ära tasunud.

Sarnaselt eelmisele ettevõttele on ka Tallink Takso AS näitajad head. Kuid 2016. aastal langes omakapital puhasrentaablus hüppeliselt, mis näitab, et aktsionäride investeering pole olnud nii tasuv kui loodetud.

Koguvara puhasrentaablus ehk ROA näitab, kui palju puhaskasumit teenis ettevõttesse paigutatud iga euro. Ta kajastab ka juhtimise tõhusust firma vara kasutamisel kasumi genereerimiseks. Seda suhtarvu loetakse ettevõtte edukuse üheks võtmenäitajaks. Ettevõtte koguvara puhasrentaablus peaks kindlasti olema suurem kui deposiidi intressimäär. Adekvaatsema näitaja arvutamiseks oleks soovitatav koguvara maksumuseks võtta perioodi keskmine (Alver, 2000, lk 321 - 322). Koguvara puhasrentaabluse valem on järgmine: (vt valem 8)

$$ROA = \frac{\text{Puhaskasum}}{\text{Varad kokku}} \quad (8)$$

Joonis 19. ROA %

Allikas: Autori arvutused

Euro Takso OÜ koguvara puhasrentaablus on aastaga kasvanud ning ühtlasi on ettevõtte kõige rohkem investeeringutelt raha teeninud võrreldes teiste ettevõtetega.

Krooni Takso OÜ investeeringute tasuvus on aastaga langenud. selle põhjuseks on kasumi vähenemine.

Kõige kehvemini on läinud Sõbra Takso OÜ. Jooniselt on näha, et ettevõtte on kahel järjestikusel aastal kahjumit teeninud ning selle tõttu on tulemus negatiivne.

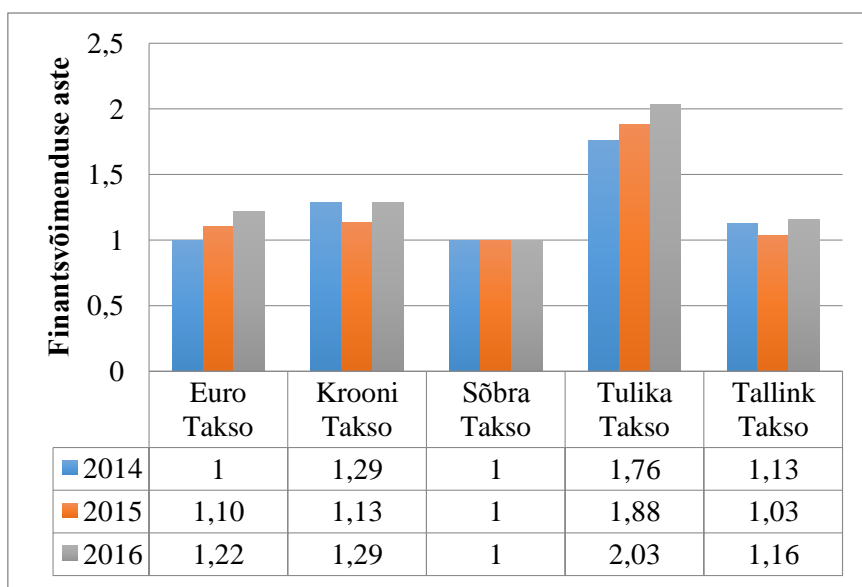
Tulika Takso AS näitajad on samuti aastaga langenud. 2015. aastal teenis ettevõtte investeeringutelt rohkem raha kui 2016. aastal.

Sarnaselt eelmisele ettevõttele on Tallink Takso AS koguvara puhasrentaablus samuti vähenenud. Selle põhjuseks on puhaskasumi vähenemine.

Ettevõtte majandustegevuse analüüsimisel on oluline koht võimendussuhtarvudel. Finantsvõimendus on seotud finantseerimistegevuse püsivkuludega. Finantsvõimendus mõjutab firma üldist riskitaset ja aktsiate turuhinda. Finantsvõimenduseks nimetatakse intressikuludega seotud võõrkapitali kasutamist ettevõtte tegevuse finantseerimiseks. Finantsvõimendus on tingitud asjaolust, et ettevõtte omakapitalist reeglina ei piisa normaalseks majandustegevuseks,

mistõttu ettevõtte võtab laenu ehk võimendab ennast (Alver, 2000, lk 317 - 318). Käesolevas lõputöös on autor välja arvanud finantsvõimenduse astme. Finantsvõimenduse astme valem on järgmine: (vt valem 9)

$$\text{Finantsvõimenduse aste} = \frac{\text{Ärikasum}}{\text{Kasum majandustegevusest}} \quad (9)$$

Joonis 20. Finantsvõimenduse aste
Allikas: Autori arvutused

Jooniselt on näha, et Tulika Takso AS on ennast kõige rohkem võimendanud võõrkapitaliga. Ettevõtte on iga aastaga suurendanud oma laenukohustust. Sarnaselt eelmisele ettevõttele on ka Euro Takso OÜ suurendanud võõrkapitali osakaalu. Krooni Takso OÜ finantsvõimenduse aste langes 2015. aastal, kuid tõusis siis jälle 2016. aastal samale tasemele, mis oli 2014. aastal. Sõbra Takso OÜ näitajad on püsinud muutumatuna. Tallink Takso AS võõrkapitali osakaal on 2015. aastal langenud, kuid 2016. aastal võttis ettevõtte pangalaenu juurde.

Eelnevalt on töös kasutatud erinevaid suhtarvuseid, et näha ettevõtte finantsseisundit. Kuid USA majandusteadlane Altman on püüdnud välja selgitada näitajat, mis iseloomustaks ettevõtte finantsseisundit ühe arvuna. Selleks töötas ta välja pankrotikordaja arvutamise valemit. Need ei iseloomusta mitte ettevõtte pankrotiohtu, vaid ka ettevõtte finantsseisundit tervikuna. (Tearu, Krumm, 2005, Lk 33). Altmani Z-seisu võrrandis on 4 erinevat valemit, mis näitavad ettevõtte finantsseisundit. (Calandro, J, 2007) Kuna finantsanalüüsi tulemusena selgus, et Sõbra Takso OÜ

võib olla pankrotiohu risk, siis otsustas autor läbi viia pankrotiohu analüüsi, kasutatdes selleks Altmani Z – seisu võrrandit.

$$Z = 6,56X_1 + 3,26X_2 + 6,72X_3 + 1,05X_4 \quad (10)$$

$$\text{kus } X_1 = \frac{\text{puhaskäibekapital}}{\text{varad}} \quad (11)$$

$$X_2 = \frac{\text{eelmiste aastate jaotamata kasum}}{\text{varad}} \quad (12)$$

$$X_3 = \frac{\text{ärikasum}}{\text{varad}} \quad (13)$$

$$X_4 = \frac{\text{omakapital}}{\text{koguvõlgnevus}} \quad (14)$$

Lõpptulemusena saadud näitajat Z tuleb interpreteerida järgmiselt (Tearu, Krumm, 2005, lk 34):

- 1) $Z > 2,6$ s.t. finantsseisukord on hea
- 2) $Z < 1,1$ s.t. suurt pankrotiohtu
- 3) $Z = 1,1 - 2,6$ s.t. finantsseisukord on ebastabiilne

Tabel 1. Ettevõtete pankrotiohu analüüs (Kordades)

	2014	2015	2016
Euro Takso OÜ	4,78	4,15	5,85
Krooni Takso OÜ	3,44	3,37	5,88
Sõbra Takso OÜ	4,63	1,69	-810,37
Tulika Takso AS	7,77	6,53	6,76
Tallink Takso AS	1,34	2,98	1,25

Allikas: Autori koostatud

Analüüsi tulemustest on näha, et Euro Takso OÜ tulemused on head ja teda pankrot ei ohusta. 2016. aastal tõusis tulemus veel ning näitab, et ettevõtte suudab tegutseda edukalt. Krooni takso tulemused on pisut madalamad kui eelmise ettevõtte tulemused, kuid tulemusi hinnates on ettevõtte finantsseisund hea. Sõbra Takso OÜ finantsseisund on kõige halvem. Kui 2014. aastal

oli ettevõtte finantsseisund hea, siis aastatega on see hüppeliselt vähenenud. 2016. aasta näitaja pole adekvaatne, kuna ettevõtte teenis aruandeaastal kahjumit. Ettevõtte võiks suurendada oma müügitulusid ning vähendada mitmesuguseid tegevuskulusid. Tulika Takso AS on olnud kõige edukam võrreldes teiste ettevõtetega ning teda pankrot ei ohusta. Tallink Takso AS analüüsi tulemustest on näha, et tema finantsseisund on kõige ebastabiilsem. Ettevõtte peaks vähendama oma kohustusi ning suurendama müügitulusid.

2.6. Analüüsi järeldused ja ettepanekud

Töös teostati viie erineva takso teenust pakkuva ettevõtte konkurentsivõime analüüs. Analüüsi tulemusena soovis autor vaadelda ettevõtete edukust kolmel järjestikusel aastal. Analüüs teostati 2014 – 2016 aastate majandusaasta aruannete põhjal.

Ettevõtete suhtarvuanalüüsi likviidusnäitajateks on lühiajaliste võlgnevuse kattekordaja ja happetest. Analüüsi tulemusena on näha, et Euro Takso OÜ maksevõime tase on iga aastaga kasvanud. Ettevõtte on suuteline tasuma oma võlgu. Heade tulemuste põhjuseks on müügitulu kasv ja lühiajaliste kohustuste vähenemine. Kõige kehvemini on läinud Krooni Takso OÜ. Ettevõtte võib sattuda makse raskustesse. Autori arvates peaks ettevõtte suurendama oma kasumit ja vähendama kulusid. Sõbra Takso OÜ kohustused on iga aastaga vähenenud ja selle tõttu on vähenenud ka likviidusnäitajad. 2016. aastal puudusid ettevõttel kohustused. Tulika Takso AS maksevõime tase on hea ning näitab, et ettevõtte on suuteline katma oma kohustusi. Kuid analüüsist selgus, et ettevõttel võib ette tulla raskusi lühiajaliste võlgnevuste tasumisega. Selle probleemi lahendamiseks peaks ettevõtte vähendama laenukohustusi ja suurendama kasumit. Tallink Takso AS tulemused on kõige paremad, võrreldes teiste ettevõtetega. Ettevõtte maksevõime tase on peaaegu 2 korda kõrgem, kui heaks tulemuseks loetakse ning ettevõtte suudab tasuda lühiajalisi võlgnevusi likviidsetest vahenditest.

Toimimis- ja kapitalistruktuuri suhtarvudest arvatati välja ettevõtete omakapitali võlasiduvus, võlakordaja, rahavood äritegevusest % kohustustes ning kasumi kvaliteet. Euro Takso OÜ võõrkapitali osakaal on vaadeldavatel aastatel suhteliselt suur. Kui vaadelda kohustiste suhet omakapitali, siis ettevõtte on suutnud oma riski vähendada, tasudes ära oma kohustused. Ettevõtte on võimeline 2014. aastal tasuma oma kohustusi rahavoogudest, kuid 2015. aastal võib ettevõttel ette tulla raskusi maksta oma kohustusi äritegevuse rahavoogudest. Krooni Takso OÜ

näitajad on samuti väga kõrged. Ettevõtte on finantseerinud väga suure osa oma varast võõrkapitaliga, mis võib tähendada suurt riski nii ettevõttele kui ka investoritele. Samas suudab ettevõtte katta oma kohustusi äritegevuse rahavoogudest ning kasumi rahaks muutmise ei tohiks ettevõttele samuti probleemi valmistada. Sõbra Takso OÜ näitajad on võrreldes teiste ettevõtetega kõige madalamad. Selle põhjuseks on kohustuste vähenemine. Ettevõtte võõrkapitali osakaal on samuti iga aastaga vähenenud ja kreditoridele ka risk puudub. Kuid ettevõttel tekitab probleemi kohustuste katmine äritegevusega seotud rahavoogudest. Ettevõtte võime oma kasumit rahaks muuta on väga madal, kuna ettevõtte on teeninud kahjumit. Tulika Takso AS näitajad on olnud kõige stabiilsemad. Ettevõtte ei ole finantseerinud liiga suurt osa võõrkapitaliga, seega on risk ka väiksem. Samuti on ettevõtte vähendanud ka oma kohustusi. Analüüsi tulemusena selgus, et kohustuste katmine äritegevuse rahavoogudest võib olla raskendatud. Tänu ettevõtte müügitulu kasvule suudab Tulika Takso AS oma kasumit edukalt rahaks muuta ning sellega probleemid puuduvad. Tallink Takso AS on kõige suuremal määral finantseerinud oma vara omakapitaliga ning võõrkapitali kasutanud selleks vähe. Samuti puudub ka risk omanikele ja kreditoridele, kuna omakapital on suurem kui võõrkapital. 2014. aastal võis probleeme tekkida kohustuste katmisega äritegevuse rahavoogude arvelt, kuid 2015. aastal tulemus paranes. Ettevõtte suudab edukalt kasumit rahaks muuta.

Rentaablus suhtarvudest arvatati välja ROE ja ROA. Euro Takso OÜ rentaablus näitajad on olnud kõige paremad. Ettevõtte näitajad on kõigil kolmel aastal kasvanud positiivses suunas. Analüüsi tulemusena selgus, et ettevõtte juhib oma varasid efektiivselt ning aktsionäride investering on ennast ära tasunud. Lisaks on ettevõtte investeringutelt kõige rohkem raha teeninud. Krooni Takso OÜ rentaablus näitajad on samuti head, kuid 2016. aastal tegid näitajad languse. Peamiseks põhjuseks olid müügitulu ja kasumi järsk langus. Analüüsi põhjal võib öelda, et 2016. aastal langes ettevõtte investeringute tasuvus. Euro Takso OÜ rentaablus näitajad on kõige kehvemad. Selle põhjuseks on kahjumi teenimine. Samuti pole ettevõtte oma varasid efektiivselt juhtinud ning aktsionäride investering pole ennast ära tasunud. Tulika Takso AS rentaablus näitajad on iga aastaga pisut vähenenud, kuid ettevõtte juhib oma varasid siiski efektiivselt ja aktsionäride investeringus on ennast ära tasunud. Tallink Takso AS rentaablus näitajad on samuti langenud ning aktsionäride investeeritud raha pole olnud nii tasuv kui loodetud. Samuti peaks ettevõtte oma varasid efektiivsemalt juhtima.

Võimendussuhtarvudest arvatati välja finantsvõimendusaste. Analüüsi tulemusena selgus, et Tulika Takso AS on kõige rohkem võimendanud ennast võõrkapitaliga. Kõige vähem on

võimendanud ennast Sõbra Takso OÜ. Teistel ettevõtetel on näitaja püsinud enam – vähem samal tasemel.

Pankrotiohu analüüsi tulemusena selgus, et Sõbra Takso OÜ on suures pankroti ohus. Seda peamiselt järsu müügitulu vähenemise tõttu ning kahjumi iga aastase kasvu tõttu. Ettevõtte peaks tõsiselt üle vaatama oma müügitulu vähenemise põhjuse ning välja töötama uue strateegia tulu tõstmiseks. Samas võib järeldada, et ettevõtte on oma varade arvelt tasunud kohustusi. Tulika Takso AS on olnud võrreldes teiste ettevõtetega kõige edukam. Kuid Tallink Takso AS tulemused on ebastabiilsed ning selle parendamiseks tuleks ettevõttel suurendada müügitulusid ja vähendada kohustusi. Teiste ettevõtete tulemused on head ja neid pankrott ei ohusta.

KOKKUVÕTE

Käesolevas lõputöös viidi läbi viie erineva takso teenust pakkuva ettevõtte konkurentsivõime analüüs. Analüüsi käigus võrreldi ettevõtete majandusaasta tulemusi. Peamiselt analüüsiti 2014 – 2016 aasta majandusaasta aruandeid. Valdkonna valiku põhjusteks oli teenuse tihe konkurents.

Autor teostas ettevõtete vahel mitu erinevat analüüsi. Nendeks olid ettevõtete bilansi ja kasumiaruande horisontaal- ja vertikaalanalüüs, rahavoogude analüüs, suhtarvude analüüs ning pankrotiohu analüüs, et saada täpsem ülevaade ettevõtete finantsseisundist.

Lõputöö analüüsi tulemusena jõuti järgmistele tulemustele:

- Tallink Takso AS on suuteline maksma oma kohustusi. Krooni Takso OÜ võib ette tulla makseraskusi.
- Tallink Takso AS võõrkapital on aastatega tõusnud. Ülejäänud nelja võõrkapitali osakaal on aastatega vähenenud.
- Euro Takso OÜ omanike investeeritud kapital on võrreldes teiste ettevõtetega kõige paremini ära tasunud.
- Kuna Sõbra Takso OÜ on kahel viimasel aastal kahjumis olnud, siis pankrotiohu analüüsi tulemusena selgus, et ettevõtet võib ähvardada pankrot.
- Kokkuvõtvalt võib öelda, et väike firmade kasumlikkus on suhteliselt madal ning omanikud teenivad vähe tulu. Kõige rohkem kasumit on teeninud Tulika Takso AS, kuid teisest küljest on ettevõttel ka kõige suuremad kohustused.

SUMMARY

COMPETITIVENESS ANALYSES (BASED ON THE EXAMPLE OF SERVICES OFFERED BY TAXI COMPANIES)

Mariliin Aarend

Entrepreneurship is becoming increasingly popular in today's world, bringing higher levels of competitiveness than ever before. Companies compete for clients, productions as well as prices. Strong competition contributes to the development of the entrepreneurial environment and gives entrepreneurs the opportunity to improve their business.

In this graduation thesis, the analysis of competitiveness of five different taxi companies is carried out. According to the author, the number of companies offering taxi service is on the rise. Over time, business models in this field of business have also changed. Customers can choose between a large number of companies and, in addition, a variety of completely new taxi services have become available. This is what gave rise to an interest in how companies cope with an increasingly competitive business environment. This thesis is continuation of financial analyses course paper.

The aim of the thesis is to evaluate the sustainability and success of Estonian taxi companies by example of Euro Takso OÜ, Krooni Takso OÜ, Sõbra Takso OÜ, Tulika Takso AS and Tallink Takso AS.

Three smaller and two shareholder companies have been used in the analysis, which aims at providing an overview of the differences between larger and smaller companies. Comparison of the results shows which of the companies are more successful.

The following research tasks have been set as the aim of the thesis:

- Give an overview of the nature of competition and the need for a competitive analysis.
- To introduce the most widely used methods for analyzing competitiveness.

- Perform horizontal, vertical and proportional analysis of the companies under investigation.
- Perform a bankruptcy risk analysis.
- Summary and conclusion of the results of the analysis.

The main method of analysis are the annual reports of companies, horizontal and vertical analyzes, and a ratio analysis. Nine different ratios have been used. In addition, the author analyzes the risk of bankruptcy.

The thesis is divided into two parts. The first part outlines what competition is and defines competition analysis. In addition, horizontal and vertical analysis methods and a ratio analysis are discussed. In the second part of the work, a financial analysis of five different competing companies is carried out. The author makes a horizontal and vertical analysis of the companies, a cash flow analysis, an analysis of ratios and, finally, an analysis of the risk of bankruptcy.

In addition, the author draws a conclusions based on the results obtained:

- Tallink Takso AS, Tulika Takso AS and Euro Takso OÜ are able to meet their obligations. Kroon Takso OÜ may face solvency problems. Sõbra Takso OÜ was the only company without liabilities.
- The foreign capital of Tallink Takso AS has increased over the years. The share of foreign capital in the other four companies has decreased over the years.
- The capital invested by owners of Euro Takso OÜ has paid off best in comparison with other companies.
- Since Sõbra Takso OÜ has suffered losses during the last two years, the bankruptcy risk analysis revealed that the company may find itself in threat of bankruptcy.
- To summarize, the profitability of small companies is relatively low and owners earn little revenue. Tulika Takso AS has earned the most profit, but on the other hand, the company also has the biggest liabilities.

KASUTATUD ALLIKAD

1. **Alver, A. jt** (2002). *Juhtimisarvestus*. Tallinn: Deebet.
2. **Calandro, J. Jr.** (2007). *Considering the utility of Altman's Z-score as a strategic assessment and performance management tool*. *Strategy & Leadership*, vol 35, pp 37-43
3. **Czepiel, J, A., Kerin, R, A.** (2011). *Competitor analysis*. Northampton: Edward Elgar Publishing. Kättesaadav: <http://pages.stern.nyu.edu/~jczepiel/Publications/CompetitorAnalysis.pdf>
4. **EAS.** *Konkurentide analüüs*. Kättesaadav: <https://www.eas.ee/alustav/ariidee-elujoulisuse-hindamine/konkurentide-analuus/> (07.03.18)
5. **Gibson, C. H.** (2001). *Financial reporting analysis: using financial accounting information. Eight edition*. Ohio: South-Western College Publishing.
6. **Higgins, R. C.** (2009). *Analysis for Financial Management. International Edition*. New York: The McGraw-Hill Companies, Inc.
7. **Ilisson, R.** (2004). *Finantsanalüüs ja –planeerimine: Bilansi ja kasumiaruande horisontaalne ja vertikaalne analüüs*. Tallinn: OÜ Nõu.
8. **Karu, S.** (2000). *Rahakäibe juhtimine, 1. osa*. Tartu: OÜ Rafiko.
9. **Karu, S.** (2001). *Rahakäibe juhtimine, 2. osa*. Tartu: OÜ Rafiko.
10. **Kreegimäe, K.** (2013). *Konkurentsianalüüs*. Kättesaadav: <http://konkurentsianaluus.weebly.com/konkurentide-eesmaumlrqid-ja-strateegiad.html> (17.03.18)
11. **Palepu, K. G., Healy, P. M.** (2013). *Business analysis and valuation: using financial statements*. 5.edition. South-Western Cengage Learning.
12. **Simplestudies.** *What is the quality of income*. Kättesaadav: <http://simplestudies.com/what-is-the-quality-of-income.html/page/2> (10.04.18)
13. **Sirle Veimann** (2014). *Finantsanalüüsi ainetöö. Verston ehitus OÜ, RTS Infraehitus OÜ ja Infraroad OÜ tegevuse finantsanalüüs aastatel 2011-2013*. Tallinn.
14. **Sloog, U.** (2008). *Milline on finantssuhtarvude roll 2.osa*. Kättesaadav: <http://www.raamatupidaja.ee/uudised/2008/09/03/milline-on-finantssuhtarvude-roll-2-osa>

(11.04.18)

15. Sõbra Takso. *Meist.* Kättesaadav: <http://www.sobratasko.ee/firmast>

16. Sormunen, R. (2002). *Investoril tasub jälgida roed.* Kättesaadav: <https://www.aripaev.ee/uudised/2002/06/20/investoril-tasub-jalgida-roed> (18.04.18)

17. Teearu, A., Krumm, E. (2005). *Ettevõtte finantsjuhtimine.* 2.tr. Tallinn: Pegasus.

18. Udras, U. (2006). *Finantsanalüüs hoiab laeva kursil.* Kättesaadav: <http://www.raamatupidaja.ee/uudised/2006/03/23/finantsanaluuus-hoiab-laeva-kursil> (10.03.18)

LISAD

Lisa 1. Euro Takso OÜ bilansi horisontaalanalüüs

	2014	2015	2016	2014 vs 2015		2015 vs 2016	
				Muutus abs	Muutus %	Muutus abs	Muutus %
Varad							
Käibevara							
Raha	12082	23347	25733	11265	93%	2386	10%
Nõuded ja ettemaksud	2913	11702	14622	8789	302%	2920	25%
Kokku käibevara	14995	35049	40355	20054	134%	5306	15%
Põhivara							
Nõuded ja ettemaksud	0	36749	26708	36749	0%	-10041	-27%
Materjalne põhivara	22965	17694	14455	-5271	-23%	-3239	-18%
Kokku põhivara	22965	54443	41163	31478	137%	-13280	-24%
Kokku varad	37960	89492	81518	51532	136%	-7974	-9%
Kohustused ja omakapital							
Kohustused							
Lühiajalised kohustused							
Laenukohustused	0	9691	10041	9691	0%	350	4%
Võlad ja ettemaksud	19336	15938	10393	-3398	-18%	-5545	-35%

Lisa 1 järg

Kokku lühiajalised kohustused	19336	25629	20434	6293	33%	-5195	-20%
Pikaajalised kohustused							
Laenukohustused	0	36749	26708	36749	0%	-10041	-27%
Võlad ja ettemaksud	0	0	0	0	0%	0	
Kokku pikaajalised kohustused	0	36749	26708	36749	0%	-10041	-27%
Kokku kohustused	19336	62378	47142	43042	223%	-15236	-24%
Omakapital							
Osakapital nimiväärtuses	6391	6391	6391	0	0%	0	0%
Kohustuslik reservkapital	639	639	639	0	0%	0	0%
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	9565	11594	15083	2029	21%	3489	30%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	2029	8490	12263	6461	318%	3773	44%
Kokku omakapital	18624	27114	34376	8490	46%	7262	27%
Kokku kohustused ja omakapital	37960	89492	81518	51532	136%	-7974	-9%

Allikas: Ettevõtete majandusaasta aruanded (2014 – 2016), autori arvutused

Lisa 2. Euro Takso OÜ bilansi vertikaalanalüüs

				2014 vs 2015		2015 vs 2016	
	2014	2015	2016	Muutus abs	Muutus %	Muutus abs	Muutus %
Varad							
Käibevara							
Raha	32%	26%	32%	-6%	-18%	5%	21%
Nõuded ja ettemaksed	8%	13%	18%	5%	70%	5%	37%
Kokku käibevara	40%	39%	50%	0%	-1%	10%	26%
Põhivara							
Nõuded ja ettemaksed	0%	41%	33%	41%	0	-8%	-20%
Materjaalne põhivara	60%	20%	18%	-41%	-67%	-2%	-10%
Kokku põhivara	60%	61%	50%	0%	1%	-10%	-17%
Kokku varad	100%	100%	100%	0%	0%	0%	0%
Kohustused ja omakapital							
Kohustused							
Lühiajalised kohustused							
Laenukohustused	0%	11%	12%	11%	0%	1%	14%
Võlad ja ettemaksed	51%	18%	13%	-33%	-65%	-5%	-28%
Kokku lühiajalised kohustused	51%	29%	25%	-22%	-44%	-4%	-12%
Pikaajalised kohustused							
Laenukohustused	0%	41%	33%	41%	0%	-8%	-20%
Võlad ja ettemaksed	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Kokku pikaajalised kohustused	0%	41%	33%	41%	0%	-8%	-20%

Lisa 2 järg

Kokku kohustused	51%	70%	58%	19%	37%	-12%	-17%
Omakapital							
Osakapital nimiväärtuses	17%	7%	8%	-10%	-58%	1%	10%
Kohustuslik reservkapital	2%	1%	1%	-1%	-58%	0%	10%
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	25%	13%	19%	-12%	-49%	6%	43%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	5%	9%	15%	4%	77%	6%	59%
Kokku omakapital	49%	30%	42%	-19%	-38%	12%	39%
Kokku kohustused ja omakapital	100%	100%	100%	0%	0%	0%	0%

Allikas: Ettevõtete majandusaasta aruanded (2014 – 2016), autori arvutused

Lisa 3. Euro Takso OÜ kasumiaruande horisontaalanalüüs

	2014 vs 2015					2015 vs 2016	
	2014	2015	2016	Muutus abs	Muutus %	Muutus abs	Muutus %
Müügitulu	113946	234929	200733	120983	106%	-34196	15%
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-76792	-195738	-163207	-118946	155%	32531	17%
Mitmesugused tegevuskulud	-605	-10298	-7193	-9693	1602%	3105	30%
Tööjõukulud	-29083	-14242	-10281	14841	-51%	3961	28%
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-5437	-5271	-5071	166	-3%	200	-4%
Kokku ärikasum (-kahjum)	2029	9380	14981	7351	362%	5601	60%
Intressikulud	0	-890	-1468	-890	0%	-578	65%
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	2029	8490	13513	6461	318%	5023	59%
Tulumaks	0	0	-1250	0	0%	-1250	0%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	2029	8490	12263	6461	318%	3773	44%

Allikas: Ettevõtete majandusaasta aruanded (2014 – 2016), autori arvutused

Lisa 4. Euro Takso OÜ kasumiaruande vertikaalanalüüs

	2014 vs 2015					2015 vs 2016	
	2014	2015	2016	Muutus abs	Muutus %	Muutus abs	Muutus %
Müügitulu	100%	100%	100%	0%	0%	0%	0%
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-67%	-83%	-81%	-16%	24%	2%	-2%
Mitmesugused tegevuskulud	-1%	-4%	-4%	-4%	726%	1%	-18%
Tööjõukulud	-26%	-6%	-5%	19%	-76%	1%	-16%
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-5%	-2%	-3%	3%	-53%	0%	13%
Kokku ärikasum (-kahjum)	2%	4%	7%	2%	124%	3%	87%
Intressikulud	0%	0%	-1%	0%	0%	0%	93%
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	2%	4%	7%	2%	103%	3%	86%
Tulumaks	0%	0%	-1%	0%	0%	-1%	0%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	2%	4%	6%	2%	103%	2%	69%

Allikas: Ettevõtete majandusaasta aruanded (2014 – 2016), autori arvutused

Lisa 5. Krooni Takso OÜ bilansi horisontaalanalüüs

	2014	2015	2016	2014 vs 2015		2015 vs 2016	
				Muutus abs	Muutus %	Muutus abs	Muutus %
Varad							
Käibevara							
Raha	5591	1598	40	-3993	-71%	-1558	-97%
Nõuded ja ettemaksed	27537	23104	21506	-4433	-16%	-1598	-7%
Varud	0	0	107150	0	0%	107150	0%
Kokku käibevara	33128	24702	128696	-8426	-25%	103994	421%
Põhivara							
Finantsinvesteeringud	1253	1253	1253	0	0%	0	0%
materjaalne põhivara	130775	123024	77147	-7751	-6%	-45877	-37%
Kokku põhivara	132028	124277	78400	-7751	-6%	-45877	-37%
Kokku varad	165156	148979	207096	-16177	-10%	58117	39%
Kohustused ja omakapital							
Kohustused							
Lühiajalised kohustused							
Laenukohustused	49289	28294	83600	-20995	-43%	55306	195%
Võlad ja ettemaksed	51432	55758	55685	4326	8%	-73	0%
Kokku lühiajalised kohustused	100721	84052	139285	-16669	-17%	55233	66%
Pikaajalised kohustused							
Laenukohustused	18293	0	0	-18293	-100%	0	0%

Lisa 5 järg

Kokku pikaajalised kohustused	18293	0	0	-18293	-100%	0	0%
Kokku kohustused	119014	84052	139285	-34962	-29%	55233	66%
Omakapital							
Osakapital nimiväärtuses	3834	3834	3824	0	0%	-10	0%
Kohustuslik reservkapital	2536	2536	2536	0	0%	0	0%
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	29760	39772	58557	10012	34%	18785	47%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	10012	18785	2884	8773	88%	-15901	-85%
Kokku omakapital	46142	64927	67811	18785	41%	2884	4%
Kokku kohustused ja omakapital	165156	148979	207096	-16177	-10%	58117	39%

Allikas: Ettevõtete majandusaasta aruanded (2014 – 2016), autori arvutused

Lisa 6. Krooni Takso OÜ bilansi vertikaalanalüüs

	2014	2015	2016	2014 vs 2015		2015 vs 2016	
				Muutus abs	Muutus %	Muutus abs	Muutus %
Varad							
Käibevara							
Raha	3%	1%	0%	-2%	-68%	-1%	-98%
Nõuded ja ettemaksed	17%	16%	10%	-1%	-7%	-5%	-33%
Varud	0%	0%	52%	0%	0%	52%	0%
Kokku käibevara	20%	17%	62%	-3%	-17%	46%	275%
Põhivara							
Finantsinvesteeringud	1%	1%	1%	0%	11%	0%	-28%
materjaalne põhivara	79%	83%	37%	3%	4%	-45%	-55%
Kokku põhivara	80%	83%	38%	3%	4%	-46%	-55%
Kokku varad	100%	100%	100%	0%	0%	0%	0%
Kohustused ja omakapital							
Kohustused							
Lühiajalised kohustused							
Laenukohustused	30%	19%	40%	-11%	-36%	21%	113%
Võlad ja ettemaksed	31%	37%	27%	6%	20%	-11%	-28%
Kokku lühiajalised kohustused	61%	56%	67%	-5%	-7%	11%	19%
Pikaajalised kohustused							
Laenukohustused	11%	0%	0%	-11%	-100%	0%	0%
Kokku pikaajalised kohustused	11%	0%	0%	-11%	-100%	0%	0%
Kokku kohustused	72%	56%	67%	-16%	-22%	11%	19%

Lisa 6 järg

Omakapital							
Osakapital nimiväärtuses	2%	3%	2%	0%	11%	-1%	-28%
Kohustuslik reservkapital	2%	2%	1%	0%	11%	0%	-28%
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	18%	27%	28%	9%	48%	2%	6%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	6%	13%	1%	7%	108%	-11%	-89%
Kokku omakapital	28%	44%	33%	16%	56%	-11%	-25%
Kokku kohustused ja omakapital	100%	100%	100%	0%	0%	0%	0%

Allikas: Ettevõtete majandusaasta aruanded (2014 – 2016), autori arvutused

Lisa 7. Krooni Takso OÜ kasumiaruande horisontaalanalüüs

	2014	2015	2016	2014 vs 2015		2015 vs 2016	
				Muutus abs	Muutus %	Muutus abs	Muutus %
Müügitulu	431 577	438 056	336366	6479	2%	-101 690	-23%
Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	-295 238	-329 138	-172585	-33900	11%	156553	-48%
Brutokasum (-kahjum)	136 339	108 918	163779	-27421	-20%	54861	50%
Turustuskulud	-5 342	-1 536	-40914	3806	-71%	-39378	2564%
Üldhalduskulud	-121 812	-92 033	-119645	29779	-24%	-27612	30%
Muud äritulud	5 200	7 759	6664	2559	49%	-1095	-14%
Muud ärikulud	-1 467	-1 848	-6177	-381	26%	-4329	234%
Äri kasum (kahjum)	12 918	21 260	3707	8342	65%	-17553	-83%
Intressikulud	-2 906	-2 475	-823	431	-15%	1652	-67%
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	10 012	18 785	2884	8773	88%	-15901	-85%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	10 012	18 785	2884	8773	88%	-15901	-85%

Allikas: Ettevõtete majandusaasta aruanded (2014 – 2016), autori arvutused

Lisa 8. Krooni Takso OÜ kasumiaruande vertikaalanalüüs

	2014	2015	2016	2014 vs 2015		2015 vs 2016	
				Muutus abs	Muutus %	Muutus abs	Muutus %
Müügitulu	100%	100%	100%	0%	0%	0%	0%
Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	-68%	-75%	-51%	-7%	10%	24%	-32%
Brutokasum (-kahjum)	32%	25%	49%	-7%	-21%	24%	96%
Turustuskulud	-1%	0%	-12%	1%	-72%	-12%	3369%
Üldhalduskulud	-28%	-21%	-36%	7%	-26%	-15%	69%
Muud äritulud	1%	2%	2%	1%	47%	0%	12%
Muud ärikulud	0%	0%	-2%	0%	24%	-1%	335%
Ärikasum (kahjum)	3%	5%	1%	2%	62%	-4%	-77%
Intressikulud	-1%	-1%	0%	0%	-16%	0%	-57%
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	2%	4%	1%	2%	85%	-3%	-80%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	2%	4%	1%	2%	85%	-3%	-80%

Allikas: Ettevõtete majandusaasta aruanded (2014 – 2016), autori arvutused

Lisa 9. Sõbra Takso OÜ bilansi horisontaalanalüüs

	2014	2015	2016	2014 vs 2015		2015 vs 2016	
				Muutus abs	Muutus %	Muutus abs	Muutus %
Varad							
Käibevara							
Raha	7907	33	64	-7874	-100%	31	94%
Nõuded ja ettemaksed	6606	633	71	-5973	-90%	-562	-89%
Kokku käibevara	14513	666	135	-13847	-95%	-531	-80%
Põhivara							
materjaalne põhivara	54683	43740	0	-10943	-20%	-43740	-100%
Kokku põhivara	54683	43740	0	-10943	-20%	-43740	-100%
Kokku varad	69196	44406	135	-24790	-36%	-44271	-100%
Kohustused ja omakapital							
Kohustused							
Lühiajalised kohustused							
Võlad ja ettemaksed	6504	795	0	-5709	-88%	-795	-100%
Kokku lühiajalised kohustused	6504	795	0	-5709	-88%	-795	-100%
Pikaajalised kohustused							
Võlad ja ettemaksed	21696	13800	0	-7896	-36%	-13800	-100%
Kokku pikaajalised kohustused	21696	13800	0	-7896	-36%	-13800	-100%
Kokku kohustused	28200	14595	0	-13605	-48%	-14595	-100%
Omakapital							
Osakapital nimiväärtuses	2500	2500	2500	0	0%	0	0%
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	29950	38496	27311	8546	29%	-11185	-29%

Lisa 9 järg

Aruandeaasta kasum (kahjum)	8546	-11185	-29676	-19731	-231%	-18491	-165%
Kokku omakapital	40996	29811	135	-11185	-27%	-29676	-100%
Kokku kohustused ja omakapital	69196	44406	134	-24790	-36%	-44272	-100%

Allikas: Ettevõtete majandusaasta aruanded (2014 – 2016), autori arvutused

Lisa 10 Sõbra Takso OÜ bilansi vertikaalanalüüs

	2014	2015	2016	2014 vs 2015		2015 vs 2016	
				Muutus abs	Muutus %	Muutus abs	Muutus %
Varad							
Käibevara							
Raha	11%	0%	47%	-11%	-99%	47%	63693%
Nõuded ja ettemaksud	10%	1%	53%	-8%	-85%	51%	3589%
Kokku käibevara	21%	1%	100%	-19%	-93%	99%	6568%
Põhivara							
materjaalne põhivara	79%	99%	0%	19%	25%	-99%	-100%
Kokku põhivara	79%	99%	0%	19%	25%	-99%	-100%
Kokku varad	100%	100%	100%	0%	0%	0%	0%
Kohustused ja omakapital							
Kohustused							
Lühiajalised kohustused							
Võlad ja ettemaksud	9%	2%	0%	-8%	-81%	-2%	-100%
Kokku lühiajalised kohustused	9%	2%	0%	-8%	-81%	-2%	-100%
Pikaajalised kohustused							
Võlad ja ettemaksud	31%	31%	0%	0%	-1%	-31%	-100%
Kokku pikaajalised kohustused	31%	31%	0%	0%	-1%	-31%	-100%
Kokku kohustused	41%	33%	0%	-8%	-19%	-33%	-100%
Omakapital							
Osakapital nimiväärtuses	4%	6%	1852%	2%	56%	1846%	32793%
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	43%	87%	20230%	43%	100%	20144%	23236%

Lisa 10 järg

Aruandeaasta kasum (kahjum)	12%	-25%	-21982%	-38%	-304%	-21957%	87172%
Kokku omakapital	59%	67%	100%	8%	13%	33%	49%
Kokku kohustused ja omakapital	100%	100%	99%	0%	0%	-1%	-1%

Allikas: Ettevõtete majandusaasta aruanded (2014 – 2016), autori arvutused

Lisa 11. sõbra Takso OÜ kasumiaruande horisontaalanalüüs

	2014 vs 2015					2015 vs 2016	
	2014	2015	2016	Muutus abs	Muutus %	Muutus abs	Muutus %
Müügitulu	64131	48685	179	-15446	-24%	-48506	-100%
Muud äritulud	0	0	14021	0	0%	14021	0%
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-526	0	0	526	100%	0	0%
Mitmesugused tegevuskulud	-45997	-47707	-43876	-1710	4%	3831	-8%
Tööjõukulud	-4150	0	0	4150	-100%	0	0%
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-4337	-10943	0	-6606	152%	10943	-100%
Muud äriikulud	-575	-1220	0	-645	112%	1220	-100%
Kokku ärikasum (-kahjum)	8546	-11185	-29676	-19731	-231%	-18491	165%
Muud finantstulud ja -kulud	0	0	0	0	0%	0	0%
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	8546	-11185	-29676	-19731	-231%	-18491	165%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	8546	-11185	-29676	-19731	-231%	-18491	165%

Allikas: Ettevõtete majandusaasta aruanded (2014 – 2016), autori arvutused

Lisa 12. Sõbra Takso OÜ kasumiaruande vertikaalanalüüs

	2014 vs 2015					2015 vs 2016	
	2014	2015	2016	Muutus abs	Muutus %	Muutus abs	Muutus %
Müügitulu	100%	100%	100%	0%	0%	0%	0%
Muud äritulud	0%	0%	7833%	0%	0%	7833%	0%
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-1%	0%	0%	1%	-100%	0%	0%
Mitmesugused tegevuskulud	-72%	-98%	-24512%	-26%	37%	-24414%	24914%
Tööjõukulud	-6%	0%	0%	6%	-100%	0%	0%
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-7%	-22%	0%	-16%	232%	22%	-100%
Muud ärikulud	-1%	-3%	0%	-2%	179%	3%	-100%
Kokku ärikasum (-kahjum)	13%	-23%	-16579%	-36%	-272%	-16556%	72062%
Muud finantstulud ja -kulud	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	13%	-23%	-16579%	-36%	-272%	-16556%	72062%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	13%	-23%	-16579%	-36%	-272%	-16556%	72062%

Allikas: Ettevõtete majandusaasta aruanded (2014 – 2016), autori arvutused

Lisa 13. Tulika Takso AS bilansi horisontaalanalüüs

	2014	2015	2016	2014 vs 2015		2015 vs 2016	
				Muutus abs	Muutus %	Muutus abs	Muutus %
Varad							
Käibevara							
Raha	159954	104314	91242	-55640	-35%	-13072	-13%
Nõuded ja ettemaksed	188170	254764	291969	66594	35%	37205	15%
Varud	5842	5854	4645	12	0%	-1209	-21%
Kokku käibevara	353966	364932	387856	10966	3%	22924	6%
Põhivara							
Finantsinvesteeringud	90735	105735	105735	15000	17%	0	0%
Nõuded ja ettemaksed materjaalne põhivara	6076	0	0	-6076	-100%	0	0%
Immateriaalne põhivara	73245	97727	76701	24482	33%	-21026	-22%
Kokku põhivara	0	13611	13296	13611	0%	-315	-2%
Kokku varad	170056	217073	195732	47017	28%	-21341	-10%
Kohustused ja omakapital	524022	582005	583588	57983	11%	1583	0%
Kohustused							
Lühiajalised kohustused							
Laenukohustused	0	15073	18593	15073	0%	3520	23%
Võlad ja ettemaksed	231438	258952	266449	27514	12%	7497	3%
Kokku lühiajalised kohustused	231438	274025	285042	42587	18%	11017	4%
Pikaajalised kohustused							
Laenukohustused	0	19842	239	19842	0%	-19603	-99%

Lisa 13 järg

Kokku pikaajalised kohustused	0	19842	239	19842	0%	-19603	-99%
Kokku kohustused	231438	293867	285281	62429	27%	-8586	-3%
Omakapital							
Aktsiakapital nimiväärtuses	25560	25560	25560	0	0%	0	0%
Ülekurss	4410	4410	4410	0	0%	0	0%
Kohustuslik reservkapital	2556	2556	2556	0	0%	0	0%
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	180791	196558	225612	15767	9%	29054	15%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	79267	59054	40169	-20213	-25%	-18885	-32%
Kokku omakapital	292584	288138	298307	-4446	-2%	10169	4%
Kokku kohustused ja omakapital	524022	582005	583588	57983	11%	1583	0%

Allikas: Ettevõtete majandusaasta aruanded (2014 – 2016), autori arvutused

Lisa 14. Tulika Takso AS bilansi vertikaalanalüüs

	2014 vs 2015					2015 vs 2016	
	2014	2015	2016	Muutus abs	Muutus %	Muutus abs	Muutus %
Varad							
Käibevara							
Raha	31%	18%	16%	-13%	-41%	-2%	-13%
Nõuded ja ettemaksed	36%	44%	50%	8%	22%	6%	14%
Varud	1%	1%	1%	0%	-10%	0%	-21%
Kokku käibevara	68%	63%	66%	-5%	-7%	4%	6%
Põhivara							
Finantsinvesteeringud	17%	18%	18%	1%	5%	0%	0%
Nõuded ja ettemaksed materjaalne põhivara	1%	0%	0%	-1%	-100%	0%	0%
Immateriaalne põhivara	14%	17%	13%	3%	20%	-4%	-22%
Kokku põhivara	32%	37%	34%	5%	15%	-4%	-10%
Kokku varad	100%	100%	100%	0%	0%	0%	0%
Kohustused ja omakapital							
Kohustused							
Lühiajalised kohustused							
Laenukohustused	0%	3%	3%	3%	0%	1%	23%
Võlad ja ettemaksed	44%	44%	46%	0%	1%	1%	3%
Kokku lühiajalised kohustused	44%	47%	49%	3%	7%	2%	4%
Pikaajalised kohustused							
Laenukohustused	0%	3%	0%	3%	0%	-3%	-99%
Kokku pikaajalised kohustused	0%	3%	0%	3%	0%	-3%	-99%

Lisa 14 järg

Kokku kohustused	44%	50%	49%	6%	14%	-2%	-3%
Omakapital							
Aktsiakapital nimiväärtuses	5%	4%	4%	0%	-10%	0%	0%
Ülekurs	1%	1%	1%	0%	-10%	0%	0%
Kohustuslik reservkapital	0%	0%	0%	0%	-10%	0%	0%
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	35%	34%	39%	-1%	-2%	5%	14%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	15%	10%	7%	-5%	-33%	-3%	-32%
Kokku omakapital	56%	50%	51%	-6%	-11%	2%	3%
Kokku kohustused ja omakapital	100%	100%	100%	0%	0%	0%	0%

Allikas: Ettevõtete majandusaasta aruanded (2014 – 2016), autori arvutused

Lisa 15. Tulika Takso AS kasumiaruande horisontaalanalüüs

	2014 vs 2015					2015 vs 2016	
	2014	2015	2016	Muutus abs	Muutus %	Muutus abs	Muutus %
Müügitulu	1924592	2180315	2297623	255723	13%	117308	5%
Muud äritulud	6901	8525	27308	1624	24%	18783	220%
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-1337762	-1527505	-1601493	-189743	-14%	-73988	5%
Mitmesugused tegevuskulud	-118392	-154819	-171103	-36427	31%	-16284	-11%
Tööjõukulud	-363157	-403773	-478597	-40616	11%	-74824	19%
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-18133	-28438	-41180	-10305	57%	-12742	45%
Muud ärikulud	0	0	-125	0	0%	-125	0%
Kokku ärikasum (-kahjum)	94049	74305	32433	-19744	-21%	-41872	-56%
Intressitulud	0	0	1945	0	0%	1945	0%
Intressikulud	0	0	-1709	0	0%	-1709	0%
Muud finantstulud ja -kulud	2098	624	12000	-1474	-70%	11376	1823%
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	96147	74929	44669	-21218	-22%	-30260	-40%
Tulumaks	-16880	-15875	-4500	1005	6%	11375	72%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	79267	59054	40169	-20213	-25%	-18885	-32%

Allikas: Ettevõtete majandusaasta aruanded (2014 – 2016), autori arvutused

Lisa 16. Tulika Takso AS kasumiaruande vertikaalanalüüs

	2014	2015	2016	2014 vs 2015		2015 vs 2016	
				Muutus abs	Muutus %	Muutus abs	Muutus %
Müügitulu	100%	100%	100%	0%	0%	0%	0%
Muud äritulud	0%	0%	1%	0%	9%	1%	204%
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-70%	-70%	-70%	-1%	1%	0%	-1%
Mitmesugused tegevuskulud	-6%	-7%	-7%	-1%	15%	0%	5%
Tööjõukulud	-19%	-19%	-21%	0%	-2%	-2%	12%
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-1%	-1%	-2%	0%	38%	0%	37%
Muud ärikulud	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Kokku ärikasum (-kahjum)	5%	3%	1%	-1%	-30%	-2%	-59%
Intressitulud	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Intressikulud	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Muud finantstulud ja -kulud	0%	0%	1%	0%	-74%	0%	1725%
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	5%	3%	2%	-2%	-31%	-1%	-43%
Tulumaks	-1%	-1%	0%	0%	-17%	1%	-73%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	4%	3%	2%	-1%	-34%	-1%	-35%

Allikas: Ettevõtete majandusaasta aruanded (2014 – 2016), autori arvutused

Lisa 17. Tallink Takso AS bilansi horisontaalanalüüs

	2014 vs 2015					2015 vs 2016	
	2014	2015	2016	Muutus abs	Muutus %	Muutus abs	Muutus %
Varad							
Käibevara							
Raha	603	616	578	13	2%	-38	-6%
Nõuded ja ettemaksud	494	470	508	-24	-5%	38	8%
Kokku käibevara	1097	1086	1086	-11	-1%	0	0%
Põhivara							
Finantsinvesteeringud	2	17	17	15	750%	0	0%
materjaalne põhivara	150	279	690	129	86%	411	147%
Kokku põhivara	152	296	707	144	95%	411	139%
Kokku varad	1249	1382	1793	133	11%	411	30%
Kohustused ja omakapital							
Kohustused							
Lühiajalised kohustused							
Laenukohustused	72	51	117	-21	-29%	66	129%
Võlad ja ettemaksud	252	261	266	9	4%	5	2%
Kokku lühiajalised kohustused	324	312	383	-12	-4%	71	23%
Pikaajalised kohustused							
Laenukohustused	83	41	336	-42	-51%	295	720%
Kokku pikaajalised kohustused	83	41	336	-42	-51%	295	720%
Kokku kohustused	407	353	719	-54	-13%	366	104%
Omakapital							

Lisa 17 järg

Aktiikapital nimiväärtuses	630	630	630	0	0%	0	0%
Ülekurss	2831	2831	2831	0	0%	0	0%
Kohustuslik reservkapital	0	0	37	0	0%	37	0%
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	-2690	-2619	-2469	71	-3%	150	-6%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	71	187	45	116	163%	-142	-76%
Kokku omakapital	842	1029	1074	187	22%	45	4%
Kokku kohustused ja omakapital	1249	1382	1793	133	11%	411	30%

Allikas: Ettevõtete majandusaasta aruanded (2014 – 2016), autori arvutused

Lisa 18. Tallink Takso AS bilansi vertikaalanalüüs

	2014 vs 2015					2015 vs 2016	
	2014	2015	2016	Muutus abs	Muutus %	Muutus abs	Muutus %
Varad							
Käibevara							
Raha	48%	45%	32%	-4%	-8%	-12%	-28%
Nõuded ja ettemaksud	40%	34%	28%	-6%	-14%	-6%	-17%
Kokku käibevara	88%	79%	61%	-9%	-11%	-18%	-23%
Põhivara							
Finantsinvesteeringud	0%	1%	1%	1%	668%	0%	-23%
materjaalne põhivara	12%	20%	38%	8%	68%	18%	91%
Kokku põhivara	12%	21%	39%	9%	76%	18%	84%
Kokku varad	100%	100%	100%	0%	0%	0%	0%
Kohustused ja omakapital							
Kohustused							
Lühiajalised kohustused							
Laenukohustused	6%	4%	7%	-2%	-36%	3%	77%
Võlad ja ettemaksud	20%	19%	15%	-1%	-6%	-4%	-21%
Kokku lühiajalised kohustused	26%	23%	21%	-3%	-13%	-1%	-5%
Pikaajalised kohustused							
Laenukohustused	7%	3%	19%	-4%	-55%	16%	532%
Kokku pikaajalised kohustused	7%	3%	19%	-4%	-55%	16%	532%
Kokku kohustused	33%	26%	40%	-7%	-22%	15%	57%
Omakapital							
Aktiivkapital nimiväärtuses	50%	46%	35%	-5%	-10%	-10%	-23%

Lisa 18 järg

Ülekurss	227%	205%	158%	-22%	-10%	-47%	-23%
Kohustuslik reservkapital	0%	0%	2%	0%	0%	2%	0%
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	-215%	-190%	-138%	26%	-12%	52%	-27%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	6%	14%	3%	8%	138%	-11%	-81%
Kokku omakapital	67%	74%	60%	7%	10%	-15%	-20%
Kokku kohustused ja omakapital	100%	100%	100%	0%	0%	0%	0%

Allikas: Ettevõtete majandusaasta aruanded (2014 – 2016), autori arvutused

Lisa 19. Tallink Takso AS kasumiaruande horisontaalanalüüs

	2014 vs 2015				2015 vs 2016		
	2014	2015	2016	Muutus abs	Muutus %	Muutus abs	Muutus %
Müügitulu	3373	3811	3990	438	13%	179	5%
Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	-2286	-3148	-3395	-862	38%	-247	8%
Brutokasum (-kahjum)	487	663	595	176	36%	-68	-10%
Turustuskulud	-201	-194	-265	7	-3%	-71	37%
Üldhalduskulud	-221	-287	-291	-66	30%	-4	1%
Muud äritulud	15	11	13	-4	-27%	2	18%
Äri kasum (kahjum)	80	193	52	113	141%	-141	-73%
Intressikulud	-9	-6	-7	3	-33%	-1	17%
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	71	187	45	116	163%	-142	-76%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	71	187	45	116	163%	-142	-76%

Allikas: Ettevõtete majandusaasta aruanded (2014 – 2016), autori arvutused

Lisa 20. Tallink Takso AS kasumiaruande vertikaalanalüüs

	2014 vs 2015					2015 vs 2016		
	2014	2015	2016	Muutus abs	Muutus %	Muutus abs	Muutus %	
Müügitulu	100%	100%	100%	0%	0%	0%	0%	0%
Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	-68%	-83%	-85%	-15%	22%	-2%	3%	
Brutokasum (-kahjum)	14%	17%	15%	3%	20%	-2%	-14%	
Turustuskulud	-6%	-5%	-7%	1%	-15%	-2%	30%	
Üldhalduskulud	-7%	-8%	-7%	-1%	15%	0%	-3%	
Muud äritulud	0%	0%	0%	0%	-35%	0%	13%	
Ärikasum (kahjum)	2%	5%	1%	3%	114%	-4%	-74%	
Intressikulud	0%	0%	0%	0%	-41%	0%	11%	
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	2%	5%	1%	3%	133%	-4%	-77%	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	2%	5%	1%	3%	133%	-4%	-77%	

Allikas: Ettevõtete majandusaasta aruanded (2014 – 2016), autori arvutused

Lisa 21. Ettevõtete rahavoogude aruannete analüüs

	2014	2015	2016	Muutus abs	Muutus %	Muutus abs	Muutus %
Euro Takso OÜ							
Kokku rahavood äritegevusest	11631	12155	-	524	5%	-	-
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	0	-890	-	-890	0%	-	-
Kokku rahavood	11631	11265	-	-366	-3%	-	-
Krooni Takso OÜ							
Kokku rahavood äritegevusest	50208	36180	-	-14028	-28%	-	-
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-12740	1590	-	14330	112%	-	-
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-36198	-41763	-	-5565	-15%	-	-
Kokku rahavood	1270	-3993	-	-5263	-414%	-	-
Sõbra Takso OÜ							
Kokku rahavood äritegevusest	6967	-7874	-	-14841	-213%	-	-
Kokku rahavood	6967	-7874	-	-14841	-213%	-	-
Tulika Takso AS							
Kokku rahavood äritegevusest	139352	110872	81702	-28480	-20%	-29170	-26%
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-38848	-83918	-13047	-45070	116%	70871	-84%
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-47964	-82594	-81727	-34630	72%	867	-1%
Kokku rahavood	52540	-55640	-13072	-108180	-206%	42568	77%
Tallink Takso AS							
Kokku rahavood äritegevusest	143	300	-	157	110%	-	-
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-8	-207	-	-199	2488%	-	-
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-80	-80	-	0	0%	-	-
Kokku rahavood	55	13	-	-42	-76%	-	-

Allikas: Ettevõtete majandusaasta aruanded (2014 – 2016), autori arvutused

Lisa 22. Suhtarvude analüüs

	Euro Takso OÜ			Krooni Takso OÜ			Sõbra Takso OÜ			Tulika Takso AS			Tallink Takso AS		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Likviidusnäitajad															
Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja	0,78	1,37	1,97	0,33	0,29	0,92	2,23	0,84	0,00	1,53	1,33	1,36	3,39	3,48	2,84
Happetest	0,62	0,91	1,26	0,06	0,02	0,00	1,22	0,04	0,00	0,69	0,38	0,32	1,86	1,97	1,51
Toimimis- ja kapitalistruktuuri suhtarvud															
Omakapitali võlasiduvus (kapitali struktuur)	1,04	2,30	1,37	2,58	1,29	2,05	0,69	0,49	0	0,79	1,02	0,96	0,48	0,34	0,67
Võlakordaja	51%	70%	58%	72%	56%	67%	41%	33%	0%	44%	50%	49%	33%	26%	40%
Rahavood äritegevusest % kohustustest	60%	19%	-	42%	43%	-	25%	54%	-	60%	38%	29%	35%	85%	-
Kasumi kvaliteet	5,73	1,30	-	3,89	1,70	-	0,82	0,70	-	1,48	1,49	2,52	1,79	1,55	-
Rentaablus suhtarvud															
ROE	11%	31%	36%	22%	29%	4%	21%	38%	0%	27%	20%	13%	8%	18%	4%
ROA	5%	9%	15%	6%	13%	1%	12%	25%	0%	15%	10%	7%	6%	14%	3%
Võimendussuhtarvud															
Finantsvõimenduse aste	1	1,10	1,22	1,29	1,13	1,29	1	1	1	1,76	1,88	2,03	1,13	1,03	1,16

Allikas: Ettevõtete majandusaasta aruanded (2014 – 2016), autori arvutused